

 บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	เอกสารสนับสนุน (Support Document)				
ข้อมูลเอกสารฉบับล่าสุด (Latest Revision Document Information)					
รหัสเอกสาร (Doc. Code)	S-ปตท.-99-0018	หน่วยงาน (Dep. / Div.)	คบง.	หน่วยธุรกิจ (BU)	IBG
ชื่อเอกสาร (Doc. Title)	ระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนกลุ่ม ปตท. (PTT Group Human Rights Management System)			สถานะ (Status)	ประกาศใช้
ประกาศใช้ครั้งที่ (Revision)	1	วันที่ประกาศใช้ (Declaration Date)	1 มกราคม 2560	จำนวนหน้า (Pages)	62

ระบบ/มาตรฐาน (System/Standard) และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง (Requirements)

ลำดับ (No.)	ระบบ/มาตรฐาน (System/Standard)	ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง (Requirements)
1	กรอบการบริหารจัดการความ ยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (PTT Group Sustainability Management Framework)	องค์ประกอบที่ 2 สิทธิมนุษยชน
2	ระบบบริหารการปฏิบัติการเพื่อ มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Operational Excellence Management System: OEMS)	องค์ประกอบที่ 4.2 สิทธิมนุษยชน

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	ประเภทเอกสาร	รหัสเอกสาร	ชื่อเอกสาร	ประกาศใช้ครั้งที่

ส่วนที่ 1 ลำดับการดำเนินการเกี่ยวกับเอกสาร (Document Flow)

ลำดับ	การดำเนินการ	โดย	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	วันที่ดำเนินการ
1	จัดทำเอกสาร (Issued By)	บงกต มหานุกูล	หัวหน้าทีม	คปง.	30 ธ.ค.2559
2	ทบทวนเอกสาร	รุจิณัฐ วรรณโก	ผอ.คปง.	คปง.	30 ธ.ค.2559
3	อนุมัติเอกสาร	รุจิณัฐ วรรณโก	ผอ.คปง.	คปง.	4 ม.ค.2560
4	ประกาศใช้เอกสาร	บงกต มหานุกูล	หัวหน้าทีม	คปง.	4 ม.ค.2560

ส่วนที่ 2 บันทึกการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเอกสาร (Document Edition Record)

ลำดับ (No.)	หน้าที่ (Page)	รายละเอียดการแก้ไขโดยย่อ (Edition Detail)	แก้ไขโดย (Editor)
1			
2			

ส่วนที่ 3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Related Division)

ลำดับ (No.)	หน่วยงาน (Division)	ชื่อย่อหน่วยงาน (Abbreviation)
1	ทุกหน่วยงานใน ปตท.	
2	หน่วยงาน SM ใน PTT Group	

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการฝึกอบรม (Training Information)

☐	ไม่ต้อง ฝึกอบรม	เหตุผล	
☒	ต้องฝึกอบรม โดย	☒	ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายชื่อใน ส่วนที่ 3 ต้องได้รับการฝึกอบรม
		☐	หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายชื่อใน ส่วนที่ 3 ต้องได้รับการฝึกอบรม ยกเว้น หน่วยงานลำดับที่ (ใส่ลำดับที่หน่วยงานใน <u>ส่วนที่ 3</u> ที่ไม่ต้องได้รับการฝึกอบรม)

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ลำดับการดำเนินการเกี่ยวกับเอกสาร (DOCUMENT FLOW)	2
ส่วนที่ 2 บันทึกการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเอกสาร (DOCUMENT EDITION RECORD)	2
ส่วนที่ 3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (RELATED DIVISION)	2
ส่วนที่ 4 ข้อมูลการฝึกอบรม (TRAINING INFORMATION).....	2
หมวดที่ 1 – ภาพรวมของระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน	1
วัตถุประสงค์ของแนวปฏิบัติ	1
ขอบเขตของแนวปฏิบัติ	1
บริบทของแนวปฏิบัติ	1
การบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน	2
หมวดที่ 2 – ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกและค่านิยมสัญญาโดยสมัครใจ	3
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกและค่านิยมสัญญาโดยสมัครใจ	3
กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และการสนับสนุนของภาครัฐ	4
หมวดที่ 3 – กรอบการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน	5
ความมุ่งมั่น	5
โครงสร้างการกำกับดูแล	6
กลไกการนำกรอบการดำเนินงานไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ	7
หมวดที่ 4 – กระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน	8
การนำระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ	8
กระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน	9
หมวดที่ 5 - ข้อกำหนดการบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน.....	15
1. พนักงาน (สิทธิแรงงาน)	16
1.1 สภาพการทำงาน	16
1.2 เสรีภาพในการสมาคมและการเจรจาต่อรอง	17
1.3 แรงงานบังคับ	19
1.4 แรงงานเด็ก	20
1.5 สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ	21
1.6 การเลือกปฏิบัติในการทำงาน	22
2. สังคม ชุมชน (สิทธิชุมชน)	24
2.1 มาตรฐานการครองชีพและคุณภาพชีวิต	24
2.2 สุขภาพและความปลอดภัยในชุมชน	24
2.3 การมีส่วนร่วมของชุมชน	25
2.4 มรดกทางวัฒนธรรม	27
2.5 ชนกลุ่มน้อยรวมทั้งชนพื้นเมือง	27
2.6 การโยกย้ายถิ่นฐาน	29

3.	สายโซ่อุปทาน	31
3.1	การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ค้า	31
3.2	จรรยาบรรณของผู้ค้า	32
4.	ความมั่นคงปลอดภัย	34
4.1	การบริหารจัดการความมั่นคง ปลอดภัย	34
4.2	การฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัย	35
5.	สิ่งแวดล้อม	37
5.1	การบริหารจัดการน้ำ	37
5.2	ผลกระทบของมลพิษ	38
5.3	การจัดการของเสีย และวัตถุอันตราย	39
5.4	การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	40
5.5	การบริหารจัดการพลังงาน	41
6.	ลูกค้าและผู้บริโภคน (สิทธิผู้บริโภค)	43
6.1	สุขภาพและความปลอดภัยของลูกค้า และผู้บริโภค	43
6.2	ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล	44
หมวดที่ 6 – เอกสารอ้างอิง		46
หมวดที่ 7 – ภาคผนวก		47
ภาคผนวก ก สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอโดยองค์กรต่างๆ และความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท.		48
ภาคผนวก ข ตัวอย่างการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนและการรวบรวมรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน		57
ภาคผนวก ค ตัวอย่างรายการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน		63
ภาคผนวก ง ตัวอย่างการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนและรายการประเมินตัวเองด้านสิทธิมนุษยชน		65

หมวดที่ 1 – ภาพรวมของระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน

กลุ่ม ปตท. แสดงความมุ่งมั่นในเรื่องการบริหารจัดการความยั่งยืน โดยการประกาศนโยบายและกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืน (Sustainability Management Policy and Sustainability Management Framework) และเพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายและกรอบการบริหารจัดการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบง.) จึงได้พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Management System; HRMS) นี้ขึ้นเป็นแนวทางสำหรับกลุ่ม ปตท. สำหรับการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน

วัตถุประสงค์ของแนวปฏิบัติ

- เพื่อกำหนดวิธีการในการบริหารจัดการประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของกลุ่ม ปตท.
- เพื่อช่วยการทำงานของกลุ่ม ปตท. ในการประยุกต์ใช้ขั้นตอนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน

ขอบเขตของแนวปฏิบัติ

- ครอบคลุมการดำเนินงาน และกิจกรรมทั้งหมดของกลุ่ม ปตท. ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดระยะเวลาของการดำเนินงาน ตั้งแต่ การรวบรวม และการซื้อกิจการ การก่อสร้าง จนถึงการขายเลิกกิจการ
- สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานของกลุ่ม ปตท. ทุกภูมิภาคทั่วโลก
- HRMS ฉบับนี้ เป็นเพียงวิธีการภายในของกลุ่ม ปตท. ในการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. เฉพาะที่ ปตท. เป็นเจ้าของ หรือได้รับสิทธิในการเข้าไปบริหารจัดการการดำเนินงาน ซึ่งการดำเนินงานต้องสอดคล้องตามกฎหมายท้องถิ่น หรือกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมถึง กฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติตามที่บริษัทกำหนด

กลุ่ม ปตท. ดำเนินธุรกิจในตลาดโลกที่ซับซ้อน แนวทางการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนใน HRMS เล่มนี้ อาจไม่ครอบคลุมประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้น แต่กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นในการดำเนินธุรกิจตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีคุณธรรมในการดำเนินธุรกิจ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ ในสถานการณ์ที่การปฏิบัติ หรือประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่นขัดแย้งกับแนวปฏิบัติ หรือมาตรฐานสากล กลุ่ม ปตท. จะสนับสนุนการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการแก้ไขสถานการณ์ความไม่สอดคล้องนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนต่อไป

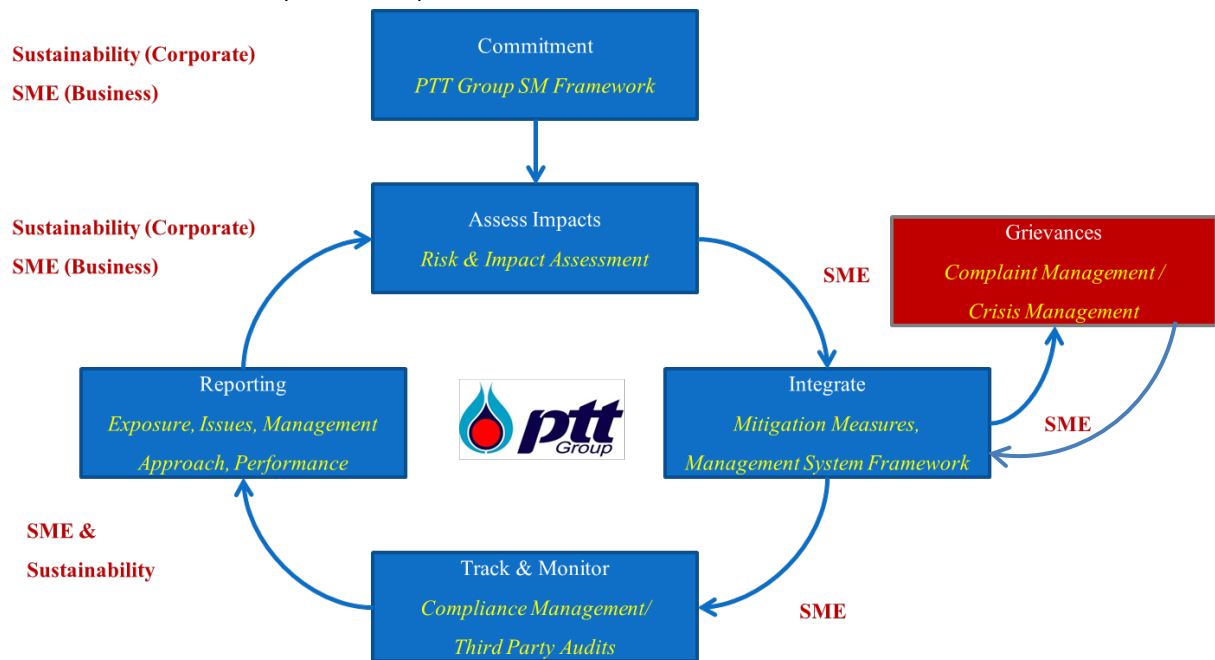
บริบทของแนวปฏิบัติ

- พัฒนาระบบที่เป็นระบบในการประเมินความเสี่ยง และกำหนดแนวทางในการควบคุมหรือบรรเทาผลกระทบจากความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงการติดตาม ตรวจสอบ และรายงานประสิทธิภาพของการดำเนินการ
- เพื่อตอบสนองต่อแรงกดดันจากภายนอก เช่น การให้คำมั่นสัญญา หรือข้อกำหนดทางกฎหมาย
- เพื่อกำหนดโครงสร้างในการกำกับดูแล บทบาท และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน

- กำหนดกระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการทวนสอบการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน เช่น กระบวนการประเมิน และชี้แจงประเด็นความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน, กระบวนการในการปฏิบัติที่สอดคล้องตามแนวทางที่กำหนด รวมถึงกระบวนการในการติดตามประสิทธิผล และการรายงานผลการดำเนินงาน

การบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน

การบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่ม ปตท. แสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาพรวมของการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่ม ปตท.

กลุ่ม ปตท. แสดงความมุ่งมั่นในเรื่องการบริหารจัดการความยั่งยืน โดยการประกาศนโยบายการบริหารจัดการความยั่งยืนและกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่ม ปตท. จึงได้พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนฉบับนี้ขึ้นเป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่ม ปตท. ตามองค์ประกอบที่ 2 (สิทธิมนุษยชน) และองค์ประกอบที่ 3 (บุคลากรองค์กร) โดยระบบดังกล่าวประกอบด้วย 5 ขั้นตอนสำคัญได้แก่

- ประเมินผลกระทบ** โดยการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งทำการประเมินในระดับประเทศ กลุ่มอุตสาหกรรม พื้นที่ปฏิบัติการ จนถึงระดับบุคคล
- บูรณาการการดำเนินงาน** เมื่อทำการประเมินความเสี่ยงแล้วเสร็จ กำหนดแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยใช้มาตรฐาน แนวทาง หรือระบบการจัดการของกลุ่ม ปตท. เช่น กรอบการบริหารจัดการความยั่งยืน ระบบการบริหารจัดการด้านความมั่นคง ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม คู่มือด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นต้น มาประยุกต์ใช้ในการลด หรือควบคุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

3. **การบริหารจัดการข้อร้องเรียน** ในกระบวนการดำเนินงาน ต้องกำหนดแนวทางในการรับ และบริหารจัดการข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงกระบวนการในการปกป้องผู้ร้องเรียน หรือผู้แจ้งเบาะแส ซึ่งสามารถใช้ระบบการรับเรื่องร้องเรียนที่มีอยู่เดิม หรือช่องทางการรับข้อร้องเรียนผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน
4. **ติดตามการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง** โดยกำหนดระยะเวลาในการติดตาม และประเมินผลตามความเหมาะสมของแต่ละแผนงาน รวมถึงการตรวจประเมินเพื่อให้มั่นใจประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการ
5. **รายงาน** เปิดเผยผลการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของการบริหารจัดการแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หมวดที่ 2 – ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกและค่านิยมโดยสมัครใจ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกและค่านิยมโดยสมัครใจ

สิทธิมนุษยชนกลายเป็นประเด็นหลักตั้งแต่ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights: UDHR) เริ่มมีบทบาทภายหลังช่วงเสร็จสิ้นสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งมีเป้าหมายจะยกเลิกการฝ่าฝืนสิทธิมนุษยชน ตั้งแต่นั้นมาองค์กรพยายามกล่าวถึงเรื่องสิทธิมนุษยชนในหลากหลายมุมมอง เช่น เรื่องของบรรษัทภิบาล มาตรการด้านแรงงาน โอกาสความเท่าเทียมกัน และชนกลุ่มน้อย ถึงแม้ว่าสิทธิมนุษยชนส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางด้านสังคม ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในปัจจุบันยังเกี่ยวข้องกับมุมมองทางด้านสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นกัน ในขณะที่แต่ละคนควรมีสิทธิในการมีชีวิตอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่มีความปลอดภัย ความสะอาด มีสุขอนามัยที่ดี และยั่งยืน การดำเนินงาน และกิจกรรมของธุรกิจอาจสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและมีผลต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสิทธิต่างๆ ที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

ในปัจจุบัน มีหลากหลายองค์กรและสมาคมระดับโลกที่มีความตระหนักเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจและสิทธิมนุษยชน จึงมีการกำหนดแนวทาง มาตรการและกิจกรรมมากมายที่ช่วยบริษัทในการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนและการพิจารณาทางจริยธรรมที่มีผลต่อการดำเนินการทางธุรกิจ

หลักการเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนต่างๆ ได้รับการพัฒนาโดยข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations Global Compact; UNGC), ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (United Nations Universal Declaration of Human Rights; UNUDHR), ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของปวงชนท้องถิ่นดั้งเดิม (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples), องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization; ILO), กรอบและหลักปฏิบัติด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชนขององค์กรสหประชาชาติ: กรอบรูกกี (United Nations Framework and Guiding Principles on Business and Human Rights; UNGP or Ruggie Framework) ถึงแม้หลักการทั้งหมดนี้จะมีมุมมองของประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่แตกต่างกันแต่วัตถุประสงค์หลัก คือ การสนับสนุนสิทธิของแต่ละบุคคล โดยไม่พิจารณาบทบาทและตำแหน่งในสังคม

กลุ่ม ปตท. ดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนโดยสมัครใจเกี่ยวกับกิจกรรม และการดำเนินงาน อีกทั้งยังเข้าร่วมเป็นภาคีของข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ หลายบริษัทในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซต่างตระหนักในประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากธรรมชาติของธุรกิจนี้มีความเสี่ยงสูงต่อการละเมิดสิทธิของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจขององค์กร สมาคมรักษ์สิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมปิโตรเลียมนานาชาติ (The International Petroleum Industry Environmental Conservation Association; IPIECA) จึงได้พัฒนาแนวทางด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นเฉพาะในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซขึ้น เช่น สิทธิมนุษยชนและจริยธรรมในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ กระบวนการสอบทานธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ชน

พื้นเมืองและอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ เป็นต้น นอกจากนี้ โครงการความโปร่งใสในอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากรธรรมชาติ (The Extractive Industries Transparency Initiative; EITI) สำหรับบริษัทน้ำมันและก๊าซรวมถึงเหมืองแร่โดยเฉพาะ ซึ่งเป็นมาตรฐานระดับโลกที่ส่งเสริมการเปิดเผยที่มาของรายได้ของรายได้ที่โปร่งใส มุ่งเน้นการปรับปรุงการปกครองประเทศที่มีทรัพยากรอย่างมั่งคั่ง ลดการฉ้อราษฎร์บังหลวงและเพิ่มความโปร่งใส โดยสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะเกี่ยวกับวิธีการใช้รายได้จากน้ำมัน ก๊าซและเหมืองแร่ ส่วนประกอบหลัก 3 ประการของโครงการความโปร่งใสในอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากรธรรมชาติประกอบด้วย (ก) การเปิดเผยการใช้จ่ายที่บริษัทจ่ายให้กับรัฐบาล (ข) การเปิดเผยโดยรัฐบาลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลได้รับ และ (ค) การตรวจสอบอิสระเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นและได้รับ (ตัวอย่างเช่น ภาษี และ ค่าสิทธิ) ทั้งนี้ กลุ่ม ปตท. แสดงความมุ่งมั่นที่จะเปิดเผยข้อมูลผลประโยชน์การทางการเงินแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างครบถ้วนเหมาะสม

นอกจากนี้ มาตรฐาน ISO26000 ได้ให้แนวทางในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมที่รวมถึงมุมมองของสิทธิมนุษยชน มาตรฐานด้านแรงงาน สิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมกับสังคม และมาตรการการดำเนินงานที่ยุติธรรม

แนวทางการรายงานความยั่งยืนที่พัฒนาโดยองค์กรแห่งความริเริ่มว่าด้วยการรายงานสากล หรือ Global Reporting Initiative (GRI)'s Sustainability Reporting Guidelines ได้คำนึงถึงมุมมองด้านผลประโยชน์การและวิธีการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน เพื่อที่องค์กรจะเปิดเผยข้อมูลที่มีนัยสำคัญผ่านการจัดทำรายงานความยั่งยืน

รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่ม ปตท. และกรอบการบริหารความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. จะสรุปไว้ในภาคผนวก ก

กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และการสนับสนุนของภาครัฐ

นอกเหนือจากมาตรฐานและแนวทางภายในของกลุ่ม ปตท.แล้ว กฎหมาย ธรรมเนียมปฏิบัติของท้องถิ่น และข้อบังคับของประเทศที่กลุ่ม ปตท. เข้าไปดำเนินธุรกิจถือเป็นความจำเป็นพื้นฐานที่กลุ่มปตท. จะต้องปฏิบัติตามเคร่งครัด กลุ่ม ปตท. จะทบทวนความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนของการดำเนินธุรกิจ และกิจกรรมในแต่ละประเทศ¹ เพื่อทำความเข้าใจกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศที่เข้าไปดำเนินงาน

กลุ่ม ปตท. เคารพ และยึดถือแนวทางปฏิบัติทางพฤติกรรมของนานาชาติ ในการดำเนินงาน และจะสร้างความเชื่อมั่นในประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนผ่านการกำกับดูแลตามแนวทางการกำกับดูแลบริษัทในกลุ่ม ปตท. (PTT Way of Conduct) เพื่อป้องกันการสมรู้ร่วมคิดต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กลุ่ม ปตท. จะเข้าร่วมทบทวนและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายที่นำเสนอ กฎเกณฑ์ ประเด็นหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านสิทธิมนุษยชน อย่างมีจริยธรรมและสร้างสรรค์ ตามความจำเป็น และเหมาะสม

¹ World Report, Human Rights Watch, <https://www.hrw.org/previous-world-reports>

หมวดที่ 3 –กรอบการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน

ความมุ่งมั่น

กลุ่ม ปตท. มีนโยบายการบริหารจัดการความยั่งยืนเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการความยั่งยืนของบริษัทในกลุ่ม โดยใช้กรอบการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. เป็นแนวทางในการสนับสนุนนโยบาย ซึ่งสอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกับนโยบาย มาตรฐาน และแนวปฏิบัติด้านการบริหารจัดการความยั่งยืนระดับสากล ที่กลุ่ม ปตท. ยึดถือในการปฏิบัติ เช่น กรอบการรายงานสากล (Global Reporting Initiative; GRI), ดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (Dow Jones Sustainability Indices ; DJSI), ภารกิจโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (The World Business Council for Sustainable Development: WBCSD), ข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติและมาตรฐานนานาชาติ (The United Nations Global Compact) และ International Organization for Standardization: ISO 26000 โดยแต่ละหน่วยธุรกิจและบริษัทภายในกลุ่ม ปตท. ต้องดำเนินการตามนโยบาย และกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สิทธิมนุษยชนเป็นหนึ่งในสิบขององค์ประกอบหลักของกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. เพื่อให้ความสำคัญกับการปกป้องสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มของ ปตท. รวมถึงบุคคลผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มคนที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้หญิง คนพิการ หรือชนพื้นเมือง ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เช่น สิทธิแรงงาน สุขภาพและความปลอดภัยของพนักงานและผู้รับเหมา การปกป้องสิ่งแวดล้อม การสร้างผลกระทบทางบวกที่ยั่งยืนในชุมชน และการเคารพสิทธิมนุษยชนในทุกพื้นที่ที่กลุ่ม ปตท. เข้าไปดำเนินงาน

แม้ว่าการปกป้องสิทธิมนุษยชนจะเป็นบทบาทที่สำคัญของภาครัฐ แต่กลุ่ม ปตท. เชื่อว่าบริษัทในกลุ่มต่างมีบทบาทสำคัญในการเคารพและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนที่อยู่ภายใต้ขอบเขตผลกระทบจากการดำเนินงานของกลุ่ม การกระทำดังกล่าวยังสร้างโอกาสในการสนับสนุนเรื่องการค้ากับดูแล ความโปร่งใส การเคารพกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ที่กลุ่ม ปตท. ดำเนินงาน นอกจากนี้พนักงานทุกคนควรมีความตระหนักในการปฏิบัติให้สอดคล้องตามแนวทางที่กำหนดในคู่มือการจัดการฉบับนี้ เพื่อให้มั่นใจในประสิทธิภาพของการดำเนินการที่ครอบคลุมทุกกิจกรรมของกลุ่ม ปตท.

นอกจากองค์ประกอบที่ 2 สิทธิมนุษยชน แล้ว องค์ประกอบที่ 3 บุคลากรองค์กร ยังเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบของกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. ที่ต้องผสมผสานการจัดการในหลายมิติที่เกี่ยวข้องกัน และเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในระยะยาว หลักสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์จำเป็นต้องเข้าใจและเคารพสิทธิแรงงาน กล่าวคือ สิทธิตามกฎหมายและสิทธิอันพึงมีระหว่างนายจ้างและลูกจ้างในขอบข่ายการทำงานที่อยู่ภายใต้กฎหมายแรงงานและการจ้างงาน จึงมีความเกี่ยวข้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานของลูกจ้าง เช่น สิทธิในสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย สิทธิในการก่อตั้งสหภาพแรงงานหรือการเจรจาต่อรองเพื่อป้องกันการเอารัดเอาเปรียบต่อลูกจ้างสิทธิประโยชน์ของพนักงานต่างๆ เช่น การได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกัน ระยะเวลาการทำงาน ค่าแรงขั้นต่ำ การป้องกันการบังคับใช้แรงงาน การเลิกจ้างอย่างไม่เป็นธรรม ตลอดจนสวัสดิการอื่นๆ เป็นต้น

รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถอ้างอิงได้จากกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท.

โครงสร้างการกำกับดูแล

โครงสร้างการกำกับดูแลระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนแบ่งออกเป็น 2 ระดับดังต่อไปนี้

- ระดับบริษัท (Corporate Level) ประกอบด้วย
  - สำนักงานใหญ่ (PTT Corporate) มีหน้าที่หลักในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของกลุ่ม ปตท. และการบริหารจัดการร่วมกันของกลุ่ม ปตท. โดยอาศัยกรอบการดำเนินงานของกลุ่ม ปตท.
  - กลุ่มธุรกิจ (Business Group) มีบทบาทในการกำหนดกลยุทธ์ เป้าหมาย ติดตามผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจอย่างใกล้ชิดเพื่อความสำเร็จและสร้างความร่วมมือระหว่างกันในการดำเนินงาน
- ระดับปฏิบัติการ (Operational Level) ในกลุ่ม ปตท. รวมถึงผู้บังคับบัญชา หน่วยธุรกิจ หน่วยปฏิบัติการ และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่หลักในการกำกับดูแลการดำเนินงานของหน่วยปฏิบัติการให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของบริษัท รวมทั้งบูรณาการแนวทางของกลุ่ม ปตท. ให้เข้ากับการดำเนินงานในระดับปฏิบัติการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

บทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานผู้จัดทำเอกสาร

โครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบจ.) เป็นผู้กำหนดแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน โดยมีหน้าที่ในการ:

- จัดทำคู่มือการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน
- ทำให้เกิดความมั่นใจว่ากระบวนการในการประยุกต์ใช้แนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- กำหนดระยะเวลาในการทบทวนกระบวนการที่เหมาะสม รวมถึงกำหนดกระบวนการในการติดตามการเปลี่ยนแปลงที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติ (กำหนดการทบทวนทุก 3 ปี ตามระยะเวลาในการทบทวนกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (PTT Group Sustainability Management Framework))

บทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ตารางที่ 1)

- คณะกรรมการบริหารความร่วมมือการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (Sustainability Alignment Committee: SAC) ทำหน้าที่กำกับดูแลการนำระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดทิศทาง หรือให้ความคิดเห็น ในการนำแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนไปใช้ให้สอดคล้องกับกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืน กลุ่ม ปตท.
- หน่วยงานบริหารจัดการความยั่งยืน (SM) จากแต่ละบริษัทในกลุ่ม ปตท. มีหน้าที่ส่งเสริม และผลักดันการประยุกต์ใช้แนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนในกลุ่ม ปตท.
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Subject Matter Expert: SMEs) จากแต่ละบริษัทในกลุ่ม ปตท. มีหน้าที่ปฏิบัติตามแนวทางการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 1 โครงสร้างการกำกับดูแลในการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน

การบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Management Governance Structure)	โครงสร้างการกำกับดูแล (Governance Structure)			
	Responsible ดำเนินการ	Accountable รับผิดชอบ	Consulted สนับสนุนข้อมูล	Informed รับรู้ข้อมูล
อธิบายวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ Define vision, policy and objectives	SM	SAC	SAC	SMEs
บ่งชี้บทบาทและความรับผิดชอบ Specify roles and responsibilities	SMEs	SM	SM	SAC
ประเมินความเสี่ยง Assess risks	SMEs/SM	SMEs/SM	SAC	SAC
พัฒนามาตรการลดความเสี่ยง Develop risk mitigation measures	SMEs	SM	SM/SAC	SAC
นำมาตรการลดความเสี่ยงไปปฏิบัติ Implement risk mitigation measures	SMEs	SM	SM/SAC	SAC
ตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงาน Monitor and track performance	SMEs	SM	SM	SAC
ดำเนินการตรวจสอบ Conduct audits	SM	SAC	SAC	SAC
พัฒนาและดำเนินการแก้ไข Develop and execute corrective actions	SMEs	SM	SM	SAC
ดำเนินการทบทวนการบริหารจัดการ Conduct management review	SM	SAC	SAC	SMEs
เปิดเผยผลการดำเนินงาน Disclose performance	SMEs/SM	SM	SAC	SAC

กลไกการนำกรอบการดำเนินงานไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

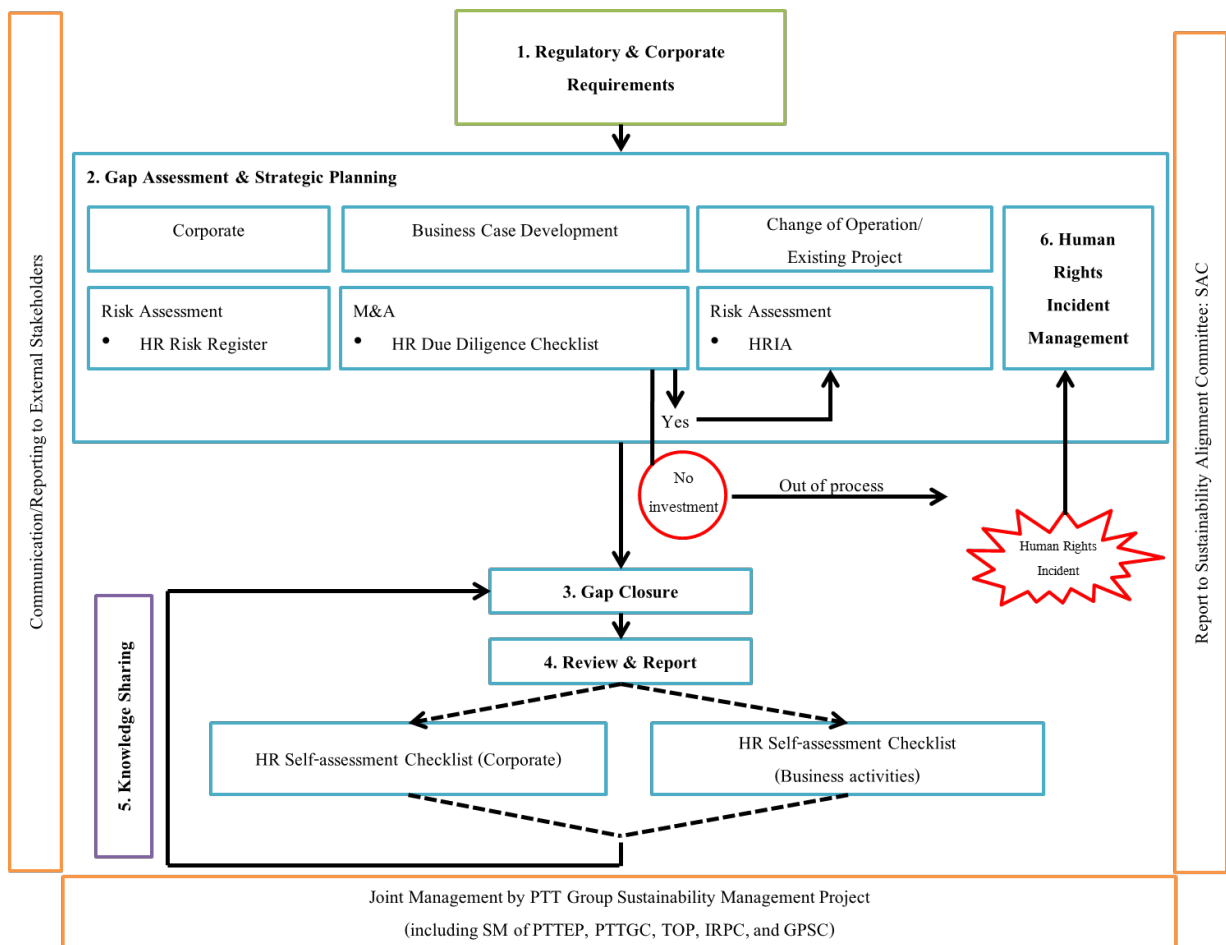
หน่วยงานบริหารจัดการความยั่งยืน (SM) จากแต่ละบริษัทในกลุ่ม ปตท. มีหน้าที่ส่งเสริม และผลักดันการประยุกต์ใช้ระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนภายในแต่ละบริษัทให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้มาตรฐานการดำเนินงาน กฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม ปตท. โดยต้องทำให้มั่นใจว่าสามารถลด หรือควบคุมประเด็นความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมวดที่ 4 – กระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน

กลุ่ม ปตท. แสดงความรับผิดชอบต่อผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านการบริหารจัดการภายใน และการบริหารจัดการสายโซ่อุปทาน โดยการบ่งชี้ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชน และกำหนดมาตรการในการควบคุมและติดตามในกระบวนการดำเนินการในปัจจุบัน เพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีทางธุรกิจเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้น และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งช่วยในการบริหารจัดการประเด็นและผลกระทบเหล่านี้ โดยบูรณาการเข้ากับแผนการดำเนินงาน และการบริหารจัดการ

การนำระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

ระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนได้ประยุกต์ใช้กระบวนการตรวจสอบ และวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชนของ IPIECA (IPIECA Human Rights Due Diligence Process) ภาพรวมของระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนดังแสดงใน **ภาพที่ 2** ทั้งนี้ กระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่มปตท. ควรมีการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งการกำกับดูแลการนำระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพโดยคณะกรรมการบริหารความร่วมมือการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (SAC) ทั้งนี้ โครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบง.) เป็นผู้นำเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการ (SAC) พิจารณาในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมการดำเนินงานตามระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่ม ปตท.

ภาพที่ 2 ภาพรวมของระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน

กระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน

กระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนมี 6 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ของบริษัท (Regulatory and Corporate Requirements)

บริษัทในกลุ่ม ปตท. ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎเกณฑ์ตามที่ได้ให้คำมั่นสัญญาโดยสมัครใจไว้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ซึ่งได้อธิบายไว้ในหมวดที่ 2 และมีผลให้บริษัทจะต้องกำหนดกรอบการบริหารจัดการด้านด้านสิทธิมนุษยชน ดังที่ได้อธิบายไว้ในหมวดที่ 3 รวมทั้ง การสื่อสารและสนับสนุนให้เกิดการนำระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน ไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลในทางปฏิบัติ ทั้งนี้การกำหนดควิสัยทัศน์และการดำเนินงานตามระบบการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทเป็นไปได้อย่างราบรื่น รวมถึงการปกป้องมูลค่าของโครงการขนาดใหญ่ โดยการปรับปรุงธุรกิจอย่างต่อเนื่องอันจะนำไปสู่การสนับสนุนการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน (Social License to Operate) ของกลุ่ม ปตท.

วิธีการระบุนความรับผิดชอบและโครงสร้างการกำกับดูแลในการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน ดำเนินงานโดยใช้เมทริกซ์ RACI (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Subject Matter Expert: SMEs) จากแต่ละบริษัทในกลุ่ม ปตท. มี

หน้าที่ปฏิบัติตามแนวทางการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสนับสนุนจากโครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบง.) ซึ่งต้องนำเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการบริหารความร่วมมือการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนกลุ่ม ปตท. (SAC) พิจารณา ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงาน และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก รวมถึงทำให้เกิดความมั่นใจว่าข้อกำหนด และกฎระเบียบของบริษัทมีการปรับปรุงให้สอดคล้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

2. การพิจารณาประเด็นและการวางแผนกลยุทธ์ (Gap Assessment and Strategic Planning)

วัตถุประสงค์หลักในกระบวนการนี้ คือการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนและผลกระทบต่องานบริษัทในระดับ บริษัท (Corporate Level) และระดับปฏิบัติการ (Operational Level)

- ระดับบริษัท: โครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบง.) มีหน้าที่หลักในการรวบรวมรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่ม ปตท. (Human Rights Risk Register) รายละเอียดเพิ่มเติมดูใน **ภาคผนวก ข** เพื่อให้มั่นใจว่าความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่ม ปตท. อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และ ได้รับการบริหารจัดการทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยต้องประเมินความเสี่ยงในภาพรวมและระบุนมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งควรทำการทบทวนรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน(Human Rights Risk Register) อย่างสม่ำเสมอ ในกรณีที่มีความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในกลุ่มธุรกิจใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงในระดับหน่วยงาน/โครงการ รวมทั้ง กรณีที่เกิดประเด็นสำคัญด้านสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น (Human Right Incident)

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความเสี่ยง (ภายหลังมีมาตรการควบคุม) อยู่ในระดับปานกลางหรือระดับสูง หน่วยงานที่รับผิดชอบ (Subject Matter Expert: SMEs) หรือหน่วยงานบริหารจัดการความยั่งยืน (SM) ของแต่ละบริษัท มีหน้าที่แจ้งให้โครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบง.)หรือคณะกรรมการบริหารความร่วมมือการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนกลุ่ม ปตท. (SAC) ทราบและพิจารณามาตรการที่จำเป็นเพิ่มเติมต่อไป

- ระดับหน่วยงาน/โครงการ: มีกิจกรรม 2 เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน คือ การได้มาซึ่งทรัพย์สินและการควบรวมกิจการ (Mergers and Acquisitions: M&A) และการพัฒนาหน่วยธุรกิจใหม่ รวมทั้งโครงการที่มีอยู่เดิม
  - การได้มาซึ่งทรัพย์สินและการควบรวมกิจการ (M&A)
การดำเนินธุรกิจในประเทศ ภูมิภาค หรือพื้นที่ใหม่ หรือการเข้าร่วมธุรกิจใหม่ ควรมีการตรวจสอบ และวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน โดยใช้รายการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Due Diligence Checklist) รายละเอียดเพิ่มเติมดูใน **ภาคผนวก ค** เพื่อวิเคราะห์ ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงของพันธมิตรประเทศ หรือพื้นที่ของหน่วยงาน/โครงการ ทั้งนี้ กลุ่มงานพัฒนากลยุทธ์และธุรกิจ (Business Development: BD) ของบริษัท ควรที่จะรวมประเด็นข้อค้นพบ (Findings) จากรายการ

ตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน ไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาตัดสินใจร่วมธุรกิจกับพันธมิตร หรือขยายธุรกิจ รวมทั้ง ต้องพิจารณารายชื่อประเทศที่มีความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนมาใช้ในการอ้างอิงประกอบการพิจารณาตัดสินใจด้วย ตัวอย่าง เช่น รายงานภาพรวมของโลกประจำปีเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน – Human Rights Watch) โดยกลุ่มงานพัฒนากลยุทธ์ และธุรกิจ (Business Development) ของบริษัท มีหน้าที่นำเสนอข้อมูลไปยังคณะกรรมการการลงทุน (Strategic Investment Management Committee) เพื่อพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการการลงทุนอนุมัติการลงทุนในการควบรวมกิจการ/สินทรัพย์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Impact Assessment: HRIA) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาโครงการ แต่หากคณะกรรมการลงทุนไม่อนุมัติ กระบวนการควบรวมกิจการ/สินทรัพย์ดังกล่าว จะถูกพิจารณาตัดออกจากกระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน (HRMS)

- การพัฒนาหน่วยธุรกิจใหม่ หรือการเพิ่มเติมรายละเอียดโครงการที่มีอยู่เดิม: กระบวนการการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน (HRIA) ถูกนำมาใช้เพื่อให้หน่วยธุรกิจใหม่ สามารถบ่งชี้ มีระบบการบริหารและตรวจสอบผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ HRIA จะดำเนินการในกรณีที่มีความแตกต่างของกิจกรรมการผลิตและหน่วยธุรกิจที่มีอยู่ในปัจจุบัน รายละเอียดเพิ่มเติมดูในภาคผนวก ง

เมื่อพิจารณาระบบการจัดการของกลุ่ม ปตท. เช่น SM Framework, SSHEMS, CDCR Manual ในการบริหารจัดการประเด็นความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และการวางแผนที่ตอบสนองกับเหตุการณ์ (Event) สถานการณ์ (Circumstances) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการพิจารณามาตรการป้องกันและบรรเทาผลกระทบ ต่อประเด็นความเสี่ยงที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

กระบวนการนี้ได้พัฒนาตามมาตรฐานสากลและแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนและการบริหารจัดการของหน่วยงานระหว่างประเทศ เช่น แนวทางของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Finance Corporation: IFC) กระบวนการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนของสมาคมรักษ์สิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมปิโตรเลียมนานาชาติ (International Petroleum Industry Environment Conservation Association)

ความเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน สำหรับการพัฒนาหน่วยธุรกิจใหม่ หรือการเพิ่มเติมรายละเอียดโครงการที่มีอยู่เดิมจะถูกรายงานไปยังโครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบง.) หรือคณะกรรมการบริหารความร่วมมือการดำเนิน

ธุรกิจอย่างยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (SAC) พิจารณา และปรับปรุงรายการความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน ในภาพรวม (Human Rights Risk Register) รายละเอียดเพิ่มเติมได้กล่าวไว้ในเอกสารขั้นตอน การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน (HRIA) ของกลุ่ม ปตท.

3. การดำเนินการต่อประเด็นที่เกิดขึ้น (Gap Closure)

เมื่อมีการระบุประเด็นและผลกระทบที่สำคัญเกิดขึ้น รวมทั้งมีการจัดลำดับความสำคัญแล้ว ข้อค้นพบ (Findings) จะ ถูกบริหารจัดการ โดยกำหนดมาตรการลด หรือควบคุมค่าความเสี่ยง และแนวปฏิบัติที่เหมาะสม (ในระดับบริษัท) ดังแสดงใน หมวดที่ 5 รวมทั้งจะได้รับการบริหารจัดการโดยใช้มาตรการป้องกันและควบคุมผลกระทบที่ได้จากการประเมิน ผลกระทบด้าน สิทธิมนุษยชนหรือ HRIA (ในระดับปฏิบัติการ) ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจในการปรับปรุงแก้ไขประเด็นและผลกระทบด้านสิทธิ มนุษยชนที่อาจเกิดขึ้น

4. การทบทวนและตรวจสอบ (Review and Audit)

รายการของดัชนีชี้วัดในการตรวจสอบประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน การติดตามและการประเมินผลแผนงาน จะถูก ดำเนินการและระบุไว้ในกระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน โดยดัชนีชี้วัดจะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผล (Effectiveness) ของกระบวนการและสนับสนุนโอกาสในการพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดัชนีชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชน ดังแสดงในตารางที่ 2

ทั้งนี้ บริษัทและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องทำรายการประเมินตัวเองด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Self-assessment Checklist) รายละเอียดเพิ่มเติมดังแสดงในภาคผนวก ง

5. การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing)

การแบ่งปันความรู้เป็นกระบวนการที่กำหนดให้มีขึ้นเมื่อการบริหารจัดการความเสี่ยงดำเนินการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้ง ข้อค้นพบ (Findings) มีการวิเคราะห์อย่างเหมาะสม และการปรับปรุงพัฒนาได้นำเสนอและรายงานอย่างสม่ำเสมอ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานด้านความยั่งยืน วัตถุประสงค์ของกิจกรรมการแบ่งปันความรู้ คือการปรับปรุงการเรียนรู้และการ ประสานงานของการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนให้เข้ากับกระบวนการทางธุรกิจที่ดำเนินการอยู่

6. การบริหารจัดการประเด็น/เหตุการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Incident Management)

ในกรณีเกิดประเด็นหรือเหตุการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งต้องการมาตรการจัดการอย่างทันที่ ประเด็นหรือ เหตุการณ์ดังกล่าวจะได้รับการดูแลและควบคุมผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยใช้ระบบการจัดการของกลุ่ม ปตท. เช่น SM Framework, SSHEMS, CDCR Manual ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะเกี่ยวข้อง กับการวิเคราะห์ การทำความเข้าใจและการวางแผนเพื่อตอบสนองกับเหตุการณ์ (Event) สถานการณ์ (Circumstances) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีส่วนร่วมในการพิจารณามาตรการป้องกันและบรรเทาผลกระทบ (รวมทั้งประเด็นที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน)

ตารางที่ 2 ดัชนีชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชน

ประเภท	ตัวอย่างดัชนีชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชน*
พนักงาน (สิทธิแรงงาน)	- ร้อยละของพนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชน - จำนวนชั่วโมงการฝึกอบรม (ด้านสิทธิแรงงาน) โดยเฉลี่ยของพนักงานและผู้บริหาร - ร้อยละของพนักงานหญิงในตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง - จำนวนข้อร้องเรียนหรือคดีความที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่องค์กรเป็นฝ่ายผิด ซึ่งเกิดจากสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคิด หรือการดำเนินงานที่ผิดพลาดไปจากกฎหมาย หรือข้อกำหนดทางด้านสิทธิมนุษยชน (เช่น จำนวนเหตุการณ์การเลือกปฏิบัติ ฯลฯ) - อัตราการลาออกของพนักงาน ที่มีสาเหตุจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น จำนวนพนักงานที่ลาออกเนื่องจากสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย หรือไม่ถูกสุขลักษณะ
สังคม ชุมชน (สิทธิชุมชน)	- ร้อยละของการดำเนินงาน หรือพื้นที่ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน และได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง - จำนวนโครงการพัฒนาสังคมชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านมาตรฐานคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ - จำนวนข้อร้องเรียนที่ได้รับ และสถานะการแก้ไข เช่น จำนวนการโยกย้ายถิ่นฐานโดยไม่สมัครใจ จำนวนเหตุการณ์ที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนของชนเผ่าพื้นเมือง เป็นต้น - จำนวนข้อร้องเรียนที่เกิดซ้ำจากสาเหตุเดียวกัน โดยมีสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน เช่น จำนวนเหตุการณ์ที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนของชนกลุ่มน้อย
สายโซ่อุปทาน	- ร้อยละของหน่วยงาน/หน่วยธุรกิจที่ทำการประเมินความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการสายโซ่อุปทาน (ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลองค์กร และด้านสิทธิมนุษยชน) - ร้อยละของคู่ค้าที่ลงนามรับทราบในแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้ากลุ่ม ปตท. - ร้อยละของจำนวนสัญญาจ้างที่มีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน - ร้อยละของผู้ค้าที่ได้รับการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชน - จำนวนคู่ค้าที่ได้รับการตรวจประเมินผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืน (ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลองค์กร และด้านสิทธิมนุษยชน) - จำนวนครั้งของการละเมิดแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้ากลุ่ม ปตท. และข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลองค์กรที่ดีของผู้ค้า - จำนวนครั้งของการเกิดกรณีการหยุดชะงัก หรือการเกิดอุบัติเหตุขั้นร้ายแรงที่มีสาเหตุจากการบริหารจัดการสายโซ่อุปทาน
ความมั่นคง ปลอดภัย	- ร้อยละของการดำเนินงานหรือพื้นที่ปฏิบัติงานที่ผ่านการประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคง ปลอดภัย - ร้อยละของการดำเนินงานหรือพื้นที่ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงด้านความมั่นคง ปลอดภัย และได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง - ร้อยละของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ได้รับการอบรมเรื่องสิทธิมนุษยชน - จำนวนข้อร้องเรียนหรือคดีความที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่องค์กรเป็นฝ่าย

ประเภท	ตัวอย่างดัชนีชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชน*
	ผิด ซึ่งเกิดจากสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคิด หรือการดำเนินงานที่ผิดพลาดไปจากกฎหมาย หรือข้อกำหนดทางด้านสิทธิมนุษยชน เช่น จำนวนเหตุการณ์ของการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดจากผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัย
สิ่งแวดล้อม	การบริหารจัดการน้ำ - จำนวนโครงการที่เกิดจากการมีส่วนร่วมกับสังคมชุมชนในเรื่องการบริหารจัดการน้ำ - จำนวนครั้งของการเกิดกรณีความขัดแย้งกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องการใช้ทรัพยากรน้ำ ผลกระทบของมลพิษ การจัดการของเสีย และวัตถุดิบอันตราย - จำนวนค่าควบคุมด้านสิ่งแวดล้อม ที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เช่น สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs), ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SOx), ไนโตรเจนออกไซด์ (NOx) - จำนวนค่าควบคุมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น - จำนวนข้อร้องเรียนที่เกิดจากการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายหรือข้อกำหนด (Non-compliance) ด้าน SSHE (รวมทั้ง การจัดการของเสีย และวัตถุดิบอันตราย) - จำนวนคดีความที่เกิดจากการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายหรือข้อกำหนด (Non-compliance) ด้าน SSHE - ค่าปรับ หรือบทปรับที่มีสาเหตุจากการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องตามข้อกำหนด กฎหมาย ด้าน SSHE การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ - ร้อยละของพื้นที่ปฏิบัติการที่ผ่านการประเมินความเสี่ยงด้านความหลากหลายทางชีวภาพ - จำนวนกิจกรรมและพื้นที่ปฏิบัติการที่มีความเสี่ยงด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ที่มีแผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาความเสี่ยง - จำนวนโครงการหรืองานวิจัยที่สนับสนุนการสร้าง ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ปฏิบัติการ เช่น โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (Biodiversity Research and Training Program :BRT) - อัตราการเพิ่มขึ้น หรือลดลงของ Target/Threatened/Key Species (สายพันธุ์ที่ถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์) ในพื้นที่ปฏิบัติการ หรือ โครงการ
ลูกค้า และผู้บริโภคน (สิทธิผู้บริโภค)	- จำนวนข้อร้องเรียนซ้ำเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กร ที่เกิดจากสาเหตุเดิม - จำนวนกรณีการละเมิดกฎหมายหรือกฎระเบียบเกี่ยวกับการติดตามผลิตภัณฑ์ หรือมาตรฐานด้านสุขภาพ ความปลอดภัย สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ รวมทั้ง จำนวนเหตุการณ์ที่มีการฝ่าฝืนสิทธิผู้บริโภค - ร้อยละของผลิตภัณฑ์และบริการที่ให้ข้อมูลแก่ลูกค้า หรือผู้บริโภค ไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

หมายเหตุ: *รายการของดัชนีชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชนดังกล่าว จะถูกรายงานไปยังโครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบง.) เพื่อการติดตามและการประเมินผลแผนงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

หมวดที่ 5 - ข้อกำหนดการบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน

กลุ่ม ปตท. แบ่งกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ การดำเนินงานระดับ Corporate และการดำเนินงานระดับ Operations เพื่อกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบที่เหมาะสม สำหรับการดำเนินการตามมาตรการลดผลกระทบ และสร้างความมั่นใจในประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประเด็นความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน จัดแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ด้วยกัน คือ 1) พนักงาน (สิทธิแรงงาน) 2) สังคม ชุมชน (สิทธิชุมชน) 3) สายโซ่อุปทาน 4) ความมั่นคงปลอดภัย 5) สิ่งแวดล้อม 6) ลูกค้า และผู้บริโภค (สิทธิผู้บริโภค) ขอบข่ายของประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. และหน่วยงานที่ ปตท. รับผิดชอบ แสดงได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ขอบข่ายของประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท.และหน่วยงานที่ ปตท. รับผิดชอบ

สิทธิแรงงาน	สิทธิชุมชน	สายโซ่อุปทาน	ความมั่นคงปลอดภัย	สิ่งแวดล้อม	สิทธิผู้บริโภค
สภาพการทำงาน (Working Conditions)	มาตรฐานการครองชีพและคุณภาพชีวิต (Standards of Living and Quality of Life)	การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ค้า (Supplier Engagement)	การบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย (Security Management)	การบริหารจัดการน้ำ (Water Security)	สุขภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค (Consumer Health and Safety)
เสรีภาพในการสมาคมและการเจรจาต่อรอง (Freedom of Association and Collective Bargaining)	สุขภาพและความปลอดภัยในชุมชน (Community Health and Safety)	จรรยาบรรณของผู้ค้า (Supplier Code of Conduct)	การฝึกอบรมด้านความมั่นคงปลอดภัย (Security Training)	ผลกระทบของมลพิษ (Impact of Pollution)	ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล (Data Privacy)
แรงงานบังคับและการเกณฑ์แรงงาน (Forced and Compulsory Labor)	การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Engagement)			การจัดการของเสียและวัตถุอันตราย (Waste and Hazardous Materials Management)	
แรงงานเด็ก (Child Labor)	มรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage)			การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ (Preservation of Biodiversity)	
สภาพการทำงานที่ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ (Safe and Healthy Working Conditions)	ชนกลุ่มน้อยรวมทั้งชนพื้นเมือง (Minorities Including Indigenous Peoples)			การบริหารจัดการพลังงาน (Broadening Access to Energy)	
การเลือกปฏิบัติ (Discrimination)	การโยกย้ายถิ่นฐาน (Resettlement)				

1. พนักงาน (สิทธิแรงงาน)

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน ได้แก่ สภาพการทำงาน เสรีภาพในการสมาคมและการเจรจาต่อรอง แรงงานบังคับ แรงงานเด็ก สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ และการเลือกปฏิบัติ

1.1 สภาพการทำงาน

ความเกี่ยวข้อง:

- ในขณะที่สภาพการทำงานส่วนใหญ่จะถูกกำหนดโดยข้อกำหนดทางกฎหมาย สภาพการทำงานบางส่วนจะถูกกำหนดโดยบริษัทในลักษณะที่เป็นข้อตกลง หรือสัญญาผูกพันทางกฎหมายระหว่างนายจ้าง และลูกจ้าง เช่น พนักงาน, ผู้รับเหมา, ผู้รับเหมาช่วง และผู้ค้า
- สภาพการทำงาน จะรวมถึง ค่าจ้าง, ชั่วโมงการทำงาน, การกำหนดเวลาพัก, วันหยุด, การลงโทษทางวินัยและการเลิกจ้าง, การคลอดบุตร และการปฏิบัติต่อหญิงตั้งครรภ์ รวมถึงสวัสดิการต่างๆ เช่น น้ำดื่มที่ปลอดภัย, ระบบสุขาภิบาล, โรงอาหาร และการเข้าถึงบริการทางการแพทย์²

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าสภาพ และเงื่อนไขของการทำงานสอดคล้องกับกฎหมาย และกฎระเบียบในระดับชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศที่ใช้บังคับ³ รวมถึงมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับบริษัท แนวทางในการปฏิบัติ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และหลักฐานต่างๆ ต้องดำเนินการให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนด
- ต้องมั่นใจว่ามาตรฐานของบริษัทและกฎระเบียบของการจ้างงานรวมถึงรายละเอียดของสภาพการทำงานที่ระบุไว้ครอบคลุมถึงประเด็น ดังต่อไปนี้:
  - ค่าตอบแทน และค่าจ้างที่เป็นธรรม เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย และมีความเท่าเทียมกันสำหรับงานที่มีลักษณะเหมือนกัน
  - ห้ามบังคับให้มีการทำงานล่วงเวลา ทั้งที่มีการจ่ายค่าตอบแทน และไม่จ่ายค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และต้องสนับสนุนการสร้างสมดุลระหว่างการทำงาน และชีวิตส่วนตัว
  - บริษัทต้องจัดให้มีสภาพการทำงานที่ปลอดภัย ถูกสุขอนามัย
  - ต้องสร้างความเท่าเทียมในการประเมินผลการดำเนินงานประจำปี และไม่เลือกปฏิบัติ
  - การกำหนดวันหยุด วันพักผ่อนต่างๆต้องเป็นไปตาม หรือดีกว่าที่กฎหมายกำหนด

² ISO 26000, 2010 6.4.4.1 รายละเอียดของปัญหา

³ ISO 26000, 2010, 6.4.4.2 การดำเนินการที่เกี่ยวข้องและความคาดหวัง

- ต้องมั่นใจว่ามีช่องทางการสื่อสารแบบสองทาง รวมถึงการจัดให้มีช่องทางในการรับข้อเสนอแนะ (Feedback) จากพนักงาน ในเรื่องของสภาพการทำงานตามข้อกำหนด และกฎหมาย
- ต้องมั่นใจว่ามีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมในแต่ละระดับ เพื่อสื่อสารเกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพการทำงานที่เหมาะสม

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- มีหน้าที่ในการนำมาตรฐานของบริษัท (Corporate Standards) และข้อกำหนดในการจ้างงาน ไปประยุกต์ใช้
- ตรวจสอบให้แน่ใจในว่ากลไกการรับเรื่องร้องทุกข์ของแรงงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- ควรมีการกำหนดสภาพการทำงานที่เหมาะสมร่วมกันระหว่างนายจ้าง และลูกจ้าง⁴
- การใช้ที่ปรึกษาด้านแรงงานจากหน่วยงานภายนอก ในการให้คำปรึกษาในการเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน⁵
- การกำหนดค่าตอบแทนอย่างเพียงพอที่จะให้ลูกจ้าง และครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- ให้การสนับสนุนเพิ่มเติมด้านแรงงานที่จะช่วยให้ลูกจ้างสามารถสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและครอบครัว เช่น การดูแลเด็ก และการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

1.2 เสรีภาพในการสมาคมและการเจรจาต่อรอง

ความเกี่ยวข้อง:

ลูกจ้างมีสิทธิที่จะเข้าร่วมชุมนุมอย่างสงบเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง เช่น การอภิปรายหรือการแสดงความคิดเห็น แรงงานมีเสรีภาพในการชุมนุม รวมถึงสิทธิในการแสดงความคิดเห็นในการชุมนุมหรือการเดินขบวน อนึ่ง สิทธินี้อาจถูกจำกัดโดยรัฐบาลในสถานการณ์ตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อปกป้องความมั่นคงของชาติ คำสั่งของรัฐ หรือสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

⁴ ISO 26000, 2010 6.4.1.1 องค์การและการปฏิบัติด้านแรงงาน

⁵ องค์การแรงงานระหว่างประเทศปี 2006 ประกาศไตรภาคี หลักการเกี่ยวกับบริษัทข้ามชาติและนโยบายทางสังคม

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- อนุญาตให้พนักงานมีการจัดตั้ง หรือเข้าร่วมสมาคมทุกประเภท เช่น พรรคการเมือง สังคม ศาสนา กีฬา และสโมสรด้านนันทนาการอื่นๆ รวมถึงองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐและสหภาพแรงงาน และสื่อสารความพร้อมของการจัดตั้งสมาคมให้กับพนักงานทราบ
- อนุญาตให้มีการชุมนุม เช่น การนัดหยุดงาน ภายใต้ข้อกำหนดที่เหมาะสมของกฎหมายในประเทศ⁶
- อนุญาตให้มีการจัดตั้งสหภาพแรงงาน (Trade Union) เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างอิสระ ภายใต้ข้อกำหนดทางกฎหมาย และความมั่นคงของชาติ และต้องไม่ก่อให้เกิดการรุกรานสิทธิของบุคคลอื่น ความสงบเรียบร้อยหรือสิทธิของผู้อื่น⁷ และต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติจากสาเหตุของการเป็นสมาชิกสหภาพ
- ร่วมเจรจาต่อรองกับพนักงาน หรือผู้แทนพนักงาน (เช่น สหภาพแรงงาน) เมื่อพิจารณาค่าจ้าง สภาพการทำงาน และความกังวลอื่นๆ^{8 9}

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- สื่อสารกับพนักงาน หรือผู้แทนพนักงาน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสภาพการทำงานที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบที่สำคัญ เพื่อแจ้งให้ผู้แทนพนักงาน ร่วมกันตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
- ไม่ขัดขวางการเข้าร่วมสมาคมของพนักงาน (เช่น การจัดตั้งสหภาพแรงงาน) หรือการเข้าร่วมการชุมนุม โดยการจับไล่หรือกีดกัน หรือการคุกคามใดๆ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- งดเว้นจากการส่งเสริมให้รัฐบาลเข้าร่วม หรือเข้าร่วมธุรกรรมทางธุรกิจกับบริษัทที่มีการจำกัดการใช้สิทธิที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ในเรื่องของเสรีภาพในการสมาคมและการเจรจาต่อรอง¹⁰

⁶ ICESCR 1966 มาตรา 8: สิทธิในการจัดตั้งและเข้าร่วมสหภาพแรงงานและสิทธิในการนัดหยุดงาน

⁷ องค์การแรงงานระหว่างประเทศปี 1948 อนุสัญญาฉบับที่ 87: เสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการจัดตั้ง

⁸ องค์การแรงงานระหว่างประเทศปี 1949 อนุสัญญาฉบับที่ 98: สิทธิในการจัดตั้งและการเจรจาต่อรอง

⁹ UNGC 2015 หลักการที่ 3

¹⁰ ISO 26000, 2010 6.4.5.2 การดำเนินการที่เกี่ยวข้องและความคาดหวัง

1.3 แรงงานบังคับ

ความเกี่ยวข้อง:

- สิทธิเสรีภาพของการใช้แรงงานบังคับและการเกณฑ์แรงงานอยู่ภายใต้การไม่มีข้อจำกัดหรือการกำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสม¹¹ ¹² บริษัทจะถูกกล่าวหาว่าละเมิดสิทธินี้ หากบังคับใช้ พ้นธนาคาร หรือคุมขังแรงงานโดยไม่สมัครใจ นอกจากนี้บริษัทยังมีความเสี่ยงต่อข้อกล่าวหาจากการใช้แรงงานดังกล่าวโดยผู้ค้า ผู้รับเหมา และคู่ค้าทางธุรกิจอื่นๆ¹³
- บริษัทสามารถป้องกันการใช้แรงงานบังคับและการเกณฑ์แรงงานในรูปแบบต่างๆ (เช่น แรงงานขัดหนี้ และรูปแบบอื่นๆ ของการบังคับใช้แรงงาน) โดยการเข้าร่วมโครงการที่สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าการใช้แรงงานบังคับทุกรูปแบบเป็นเรื่องต้องห้ามอย่างเคร่งครัดของบริษัท¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ โดยการกำหนดนโยบายและมาตรฐานของบริษัท
- ถ่ายทอดนโยบายและมาตรฐานของบริษัท ที่เกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานให้ผู้ค้าและผู้รับเหมาเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ถ่ายทอดการปฏิบัติให้ผู้ค้าที่เกี่ยวข้องและผู้รับเหมาเพื่อรับทราบ และปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรในเรื่องการบังคับใช้แรงงาน

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- บอกเลิกสัญญาเมื่อผู้ค้าหรือผู้รับเหมามีส่วนร่วมในการใช้แรงงานบังคับในรูปแบบใดๆ

¹¹ ICCPR 1966 มาตรา 8 สิทธิไม่อยู่ภายใต้การเป็นทาส หรือการบังคับใช้แรงงาน

¹² องค์การแรงงานระหว่างประเทศปี 1930 อนุสัญญาฉบับที่ 29: การบังคับใช้แรงงาน

¹³ ICCPR 1966 มาตรา 8 สิทธิที่จะไม่ได้อยู่ภายใต้การเป็นทาสหรือการบังคับใช้แรงงาน

¹⁴ องค์การแรงงานระหว่างประเทศปี 1930 อนุสัญญาฉบับที่ 29: การบังคับใช้แรงงาน

¹⁵ องค์การแรงงานระหว่างประเทศปี 1957 อนุสัญญาฉบับที่ 105: การยกเลิกการบังคับใช้แรงงาน

¹⁶ UNGC 2015 หลักการ 4

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- ดำเนินการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ผู้ค้าและผู้รับเหมาปฏิบัติได้สอดคล้องตามแนวทางที่กำหนด

1.4 แรงงานเด็ก

ความเกี่ยวข้อง:

- ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) เด็กจะต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษในฐานะผู้เยาว์¹⁷
- เด็กจะต้องไม่ถูกจัดให้ทำงานที่เป็นอันตราย ยากลำบาก หรือได้รับค่าจ้างที่ต่ำกว่าความเป็นจริง และต้องไม่จัดเวลาในการทำงานให้เท่ากับผู้ใหญ่
- แรงงานเด็กมักจะเสียโอกาสทางการศึกษาอันเป็นผลมาจากการทำงาน และประสบปัญหาทางกาย และใจ อันเนื่องมาจากสภาพการทำงานที่ไม่เหมาะสม ชั่วโมงการทำงานที่ยาวนาน และการปฏิบัติที่โหดร้ายจากนายจ้าง¹⁸

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- ตรวจสอบให้แน่ใจว่านโยบายการจ้างงานของบริษัทสอดคล้องตามกฎหมาย เกี่ยวกับอายุขั้นต่ำในการจ้างงาน¹⁹
- ใช้นโยบาย และข้อกำหนดด้านแรงงานของบริษัท กับผู้ค้าและผู้รับเหมาที่เกี่ยวข้อง

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- สื่อสารนโยบาย ข้อกำหนด และมาตรฐานแรงงานกับผู้ค้าและผู้รับเหมาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รับทราบ และนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

¹⁷ ICCPR 1966 มาตรา 24 สิทธิของการปกป้องผู้เยาว์

¹⁸ องค์การแรงงานระหว่างประเทศปี 1999 อนุสัญญาฉบับที่ 182: การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย

¹⁹ องค์การแรงงานระหว่างประเทศปี 1973 อนุสัญญาฉบับที่ 138: อายุขั้นต่ำ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- หากบริษัท มีการใช้แรงงานเด็กในการดำเนินงาน หรือภายในขอบข่ายที่เกี่ยวข้อง ควรย้ายเด็กออกจากการทำงานนั้น และจัดหาทางเลือกที่เหมาะสมให้แทน เช่น การให้การศึกษา
- บอกละเมิดสัญญาเมื่อพบว่าผู้ค้าหรือผู้รับเหมามีส่วนร่วมในการใช้แรงงานเด็ก

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ดำเนินการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอและมีมาตรการควบคุมเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ค้าและผู้รับเหมา ปฏิบัติตามนโยบาย และมาตรฐานแรงงานของบริษัท
- บอกละเมิดสัญญาเมื่อพบว่าผู้ค้าหรือผู้รับเหมามีส่วนร่วมในการใช้แรงงานเด็ก

1.5 สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ

ความเกี่ยวข้อง:

- บุคคลที่มีสิทธิในการได้รับสภาพการทำงานที่ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ^{20, 21}
- สุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจเกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และรักษาสภาพร่างกาย จิตใจและความเป็นอยู่ทางสังคมของพนักงาน รวมถึงการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพที่เกิดจากสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย²²
- กิจกรรมและผลิตภัณฑ์ของบริษัท อาจส่งผลกระทบต่อด้านสุขภาพต่อพนักงาน และลูกจ้างต้องทำให้มั่นใจว่าการดำเนินงานและผลิตภัณฑ์ไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิทางสุขภาพของพนักงาน ลูกจ้าง ผู้บริโภค และชุมชนท้องถิ่น

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดนโยบาย มาตรฐาน ขั้นตอน และแนวทางในการปฏิบัติในการประเมินความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภ้ย ครอบคลุมทุกกิจกรรมของบริษัท
- สื่อสารข้อกำหนด และแนวทางในการปฏิบัติให้กับพนักงานได้รับทราบและปฏิบัติตามมาตรฐานด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของบริษัท

²⁰ ICESCR 1966 มาตรา 7: สิทธิในการทำงานภายใต้ "สภาพการทำงานที่ยุติธรรมและน่าพึงพอใจ"

²¹ ICESCR 1966 มาตรา 12: สิทธิด้านสุขภาพ

²² ISO 26000, 2010 6.4.6.1 รายละเอียดของปัญหา

- ให้ความรู้แก่พนักงานในประเด็นเรื่องสุขภาพ และความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับโรคจากการทำงานและโรคอื่น ๆ ที่อาจเกี่ยวข้อง อาทิ โรคติดเชื้อต่างๆ เช่น มาลาเรีย HIV/เอดส์ เป็นต้น
- กำหนดมาตรการป้องกันและการรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูลของพนักงาน เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลส่วนตัวของพนักงานจะไม่ได้รับการเปิดเผย ไม่เปิดช่องทางไว้เพื่อประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากที่ได้รับอนุญาตไว้ ยกเว้นได้รับการยินยอมจากพนักงาน

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- ดำเนินการตามนโยบาย มาตรฐาน และแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของบริษัท
- จัดทำบันทึกด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัย รวมถึงการประเมินอุบัติเหตุ และปัญหาด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัย เพื่อทำการวิเคราะห์ และควบคุม
- ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์/เครื่องมือในการป้องกันที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยง (เช่น อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล, ชุดปฐมพยาบาลและอื่นๆ)
- ปกป้องความเป็นส่วนตัวของข้อมูลของพนักงานด้วยวิธีการป้องกันที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- แม้ว่าแรงงานนอกระบบมักจะไม่ได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมายภายในประเทศ บริษัทควรดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลใดๆ ภายในสายโซ่อุปทานของตนไม่ได้รับอันตรายด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยในการทำงาน
- ในประเทศที่มีการระบาดของโรค เช่น HIV/เอดส์ และมาลาเรีย บริษัทอาจหาทางที่จะช่วยเหลือในการดูแลสุขภาพของพนักงานในท้องถิ่น โดยเสนอบริการด้านสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับพนักงาน รวมถึงการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านอาชีวอนามัย
- ควรเสนอให้มีการทดสอบ HIV สำหรับพนักงาน แต่กระบวนการดำเนินการต้องเป็นความลับ และต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อพนักงานที่ตรวจพบเชื้อ หลังจากทราบผลการทดสอบ
- ดูแลระบบ บุคคล หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการป้องกันข้อมูลภายในบริษัท และมอบหมายผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในการปฏิบัติตามมาตรการในการปกป้องข้อมูลความเป็นส่วนตัวของพนักงาน
- ไม่ใช่สารเคมีที่เป็นอันตรายในสถานที่ทำงาน หรือมีมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ อนามัยอย่างเหมาะสม และเพียงพอ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- สร้างความตระหนัก และแบ่งปันบทเรียนได้เรียนรู้จากการดำเนินการที่เกิดขึ้น

1.6 การเลือกปฏิบัติในการทำงาน

ความเกี่ยวข้อง:

- การเลือกปฏิบัติ หมายถึง ความแตกต่าง การยกเว้นหรือสิทธิพิเศษใดๆ ที่มีผลต่อการลดหรือการจำกัดความเสมอภาคในโอกาสหรือการปฏิบัติต่อแรงงาน
- กิจกรรมของบริษัทสามารถทำให้เกิดการไม่เลือกปฏิบัติต่อพนักงาน คู่ค้าและลูกค้าได้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้ควรได้รับการดูแลโดยไม่เลือกปฏิบัติ เช่น ในกระบวนการสรรหาพนักงาน, การจ่ายเงินและการฝึกอบรมพนักงาน และการให้บริการให้กับลูกค้า
- พนักงานมีความเสี่ยงที่จะถูกเลือกปฏิบัติโดยนายจ้าง ซึ่งบริษัทไม่ควรเลือกปฏิบัติหรือคุกคาม หรือมีการลงโทษทางวินัย โดยปราศจากกระบวนการสอบสวนที่เป็นธรรม
- พนักงานควรได้รับการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติจากภูมิหลังที่แตกต่างกัน เช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา การเมือง หรืออื่นๆ เช่น การติดเชื้อ HIV/AIDS ความพิการ สถานภาพสมรส อายุและรสนิยมทางเพศ²³

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดนโยบายเพื่อแสดงความมุ่งมั่นต่อการไม่เลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว เพศ ศาสนา ชาติพันธุ์ แหล่งกำเนิดทางสังคม (Social origin) ความคิดเห็นทางการเมือง อายุ ความพิการหรือสถานะอื่นๆ เช่น การติดเชื้อ HIV/เอดส์ หรือสถานภาพการสมรส
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าบริษัทใช้หลักการไม่เลือกปฏิบัติ ในนโยบายและกระบวนการจ้างงาน เงื่อนไขการจ้างงาน การเข้าถึงการฝึกอบรม การเลื่อนตำแหน่ง การกำหนดค่าตอบแทน²⁴ และการเลิกจ้าง
- ส่งเสริมการสร้างหลากหลายในการทำงาน ซึ่งอาจใช้รูปแบบของการอนุญาตให้ลูกจ้างมีวันหยุดทางศาสนา ส่วนใส่เครื่องแต่งกายตามประเพณี หรือการให้โอกาสการจ้างงานสำหรับกลุ่มคนที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ชนกลุ่มน้อย หรือคนพิการ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- ให้ความช่วยเหลือ ปกป้อง และส่งเสริมการไม่เลือกปฏิบัติสำหรับกลุ่มเสี่ยง เช่น การจัดสถานที่ทำงานสำหรับคนพิการ, การส่งเสริมการจ้างงานเยาวชนและผู้สูงอายุ สร้างโอกาสการจ้างงานที่เท่าเทียมกัน สร้างความสมดุลของสัดส่วนผู้บริหารระหว่างผู้ชายและผู้หญิงในตำแหน่งที่สูงขึ้น
- ป้องกันไม่ให้เกิดการล่วงละเมิดในที่ทำงาน เช่น การใช้อำนาจข่มขู่ เป็นต้น โดยการตรวจประเมินการดำเนินงานตามนโยบาย และกิจกรรมของบริษัท ในการส่งเสริมการสร้างโอกาสที่เท่าเทียมกันและการไม่เลือกปฏิบัติ²⁵

²³ องค์การแรงงานระหว่างประเทศปี 1958 อนุสัญญาฉบับที่ 111: การเลือกปฏิบัติ (การจ้างงานและการประกอบอาชีพ)

²⁴ องค์การแรงงานระหว่างประเทศปี 1951 อนุสัญญาฉบับที่ 100: ค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกัน

2. สังคม ชุมชน (สิทธิชุมชน)

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสังคม ชุมชน ได้แก่ มาตรฐานการครองชีพและคุณภาพชีวิต สุขภาพและความปลอดภัยในชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน มรดกทางวัฒนธรรม ชนกลุ่มน้อยรวมทั้งชนพื้นเมือง และการโยกย้ายถิ่น

2.1 มาตรฐานการครองชีพและคุณภาพชีวิต

ความเกี่ยวข้อง:

- สิทธิด้านมาตรฐานการครองชีพ และคุณภาพชีวิต หมายถึง การเข้าถึงมาตรฐานการครองชีพที่ดี ได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย น้ำสะอาด และการสุขภาพ รวมถึงการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่อย่างต่อเนื่อง²⁶
- กิจกรรมของบริษัทอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิของการมีที่อยู่อาศัย หากการทำธุรกรรมของบริษัทจำเป็นต้องมีการโยกย้ายถิ่นฐานของประชากรหรือการไล่ที่ เนื่องจากการพัฒนาโครงการหรือการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ การไล่ที่ที่ต้องไม่ขัดกับสิทธิในการอยู่อาศัย และต้องมีกระบวนการปกป้องคุ้มครอง เช่น การประเมินผลกระทบ การให้คำปรึกษาและการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า การให้การเยียวยาทางกฎหมาย การชดเชยที่เป็นธรรม และต้องมีกระบวนการในการย้ายถิ่นที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ต่อกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เช่น ผู้หญิง และชนพื้นเมือง เป็นต้น

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดกระบวนการในการระบุความเสี่ยงทั้งหมดที่อาจส่งผลกระทบต่อมาตรฐานความเป็นอยู่ของชุมชนและประเมินระดับของผลกระทบ รวมถึงมีกระบวนการในการป้องกัน หรือบรรเทาผลกระทบ
- กำหนดกระบวนการในการป้องกัน หรือบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรม หรือการดำเนินงานของบริษัท

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/หน่วยธุรกิจ:

- ตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงานหรือผลกระทบอย่างต่อเนื่อง
- ร่วมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหามาตรฐานการครองชีพ และคุณภาพชีวิตเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหที่เหมาะสม

2.2 สุขภาพและความปลอดภัยในชุมชน

²⁵ ISO 26000, 2010 6.3.10.3 การดำเนินการที่เกี่ยวข้องและความคาดหวัง

²⁶ ICESCR 1966 มาตรา 11: สิทธิและมาตรฐานที่เหมาะสมของที่อยู่อาศัย

ความเกี่ยวข้อง:

- บริษัทต้องตรวจสอบนโยบาย และการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มั่นใจว่าการควบคุมผลกระทบจากการดำเนินงาน และกิจกรรมของบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- บริษัทจะต้องประเมินผลกระทบเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัยในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อบริหารจัดการ และควบคุมผลกระทบให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรการควบคุมที่กำหนด

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าการระบุความเสี่ยง ครอบคลุมประเด็นความเสี่ยงทั้งหมดที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และความปลอดภัยของชุมชน รวมถึงการประเมินระดับของผลกระทบอย่างเหมาะสม เพื่อกำหนดมาตรการในการ ป้องกัน หรือบรรเทา
- ต้องติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามมาตรการป้องกัน หรือบรรเทา เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- สร้างความตระหนักเกี่ยวกับภัยคุกคามต่อสุขภาพ และโรคที่สำคัญ เช่น HIV/เอดส์ มาลาเรีย วัณโรค ฯลฯ และ มาตรการการป้องกัน

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- สร้างการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเทศที่เข้าไปดำเนินธุรกิจ รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อหาหรือ เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพและความปลอดภัยในชุมชน รวมถึงแนวทางในการแก้ปัญหา
- ตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงาน หรือผลกระทบอย่างสม่ำเสมอ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับกิจกรรมและการให้การ สนับสนุนการดูแลสุขภาพและความปลอดภัยในชุมชน
- เข้าร่วมโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพ และความปลอดภัยในชุมชน ของภาครัฐ
- ส่งเสริมการสร้างเสริมสุขภาพชุมชน รวมถึงการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ดีต่อสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย โภชนาการที่ดี การตรวจวินิจฉัยโรคเบื้องต้น และการตรวจสุขภาพประจำปี เป็นต้น

2.3 การมีส่วนร่วมของชุมชน

ความเกี่ยวข้อง:

- การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นวิธีการเชิงรุกของบริษัทในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่เพียงแต่จะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ยังสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน (องค์กร ตัวแทนของรัฐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ)
- การมีส่วนร่วมกับชุมชน จะช่วยให้บริษัททราบความต้องการของชุมชน รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมของบริษัท และช่วยให้สามารถจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้ง กำหนดโครงการที่เหมาะสมในการตอบสนองความต้องการ
- การมีส่วนร่วมกับชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดแนวทาง มาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการของบริษัทเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ในพื้นที่ปฏิบัติการ นอกเหนือไปจากการมีส่วนร่วมของประชาชนตามที่กฎหมายกำหนด
- กำหนดช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม รวมถึงกลไกการร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ดำเนินการตามมาตรฐาน แนวทาง และขั้นตอนการปฏิบัติของบริษัท เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ภายในพื้นที่การดำเนินงาน
- ตรวจสอบให้มั่นใจว่าบริษัทสร้างการมีส่วนร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครบทุกกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ (เช่น ชนพื้นเมือง)
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน และแจ้งเกี่ยวกับผลกระทบและสิทธิประโยชน์ของการดำเนินงานเพื่อตกลงวิธีแก้ไขปัญหาร่วมกัน
- สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยใช้ภาษาท้องถิ่น

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- พัฒนาระบบการที่ระบุปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน การบรรเทาและติดตามผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน
- ส่งเสริมให้พนักงาน ลูกจ้าง และผู้เกี่ยวข้องนำกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนไปดำเนินการ
- พิจารณาใช้ผู้ใกล้ชิดอิสระจากภายนอก เมื่อเกิดปัญหาที่ซับซ้อน

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชน เช่น การช่วยปรับปรุงการเข้าถึงข้อกำหนดขั้นพื้นฐานของมนุษย์และการให้โอกาสในการประกอบอาชีพ

2.4 มรดกทางวัฒนธรรม

ความเกี่ยวข้อง:

- กิจกรรมของบริษัทและการพัฒนาโครงการ อาจส่งผลกระทบต่อสถานที่ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม บริษัทควรระบุและประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหา ตั้งแต่ในระหว่างการออกแบบโครงการ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- ตรวจสอบให้แน่ใจว่ามรดกทางวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนไม่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมและการดำเนินงานของบริษัท ในกรณีที่กิจกรรมของบริษัทส่งผลกระทบต่อมรดกทางวัฒนธรรม บริษัทต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีมาตรการในการอนุรักษ์และคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่เหมาะสม
- ส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เหมาะสม ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับหลักการของการเคารพสิทธิมนุษยชน

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- ดำเนินมาตรการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมตามแนวทางที่บริษัทกำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องตามหลักการพื้นฐานทั้งในระดับประเทศ และระดับสากล
- แจ้งและตรวจสอบให้แน่ใจว่าผู้รับเหมาหรือผู้ค้าตระหนักถึงความสำคัญและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของบริษัทและปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด

2.5 ชนกลุ่มน้อยรวมทั้งชนพื้นเมือง

ความเกี่ยวข้อง:

- บริษัทอาจเผชิญกับการเรียกร้องและแรงกดดันทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของบริษัทและสิทธิของชนพื้นเมือง อันจะนำไปสู่ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงสิทธิของชนกลุ่มน้อยในการกำหนดวิถีชีวิตของตน และสิทธิที่จะมี

ชีวิตตามวัฒนธรรม สิทธิเหล่านี้จะได้รับการพิจารณาเมื่อสร้างการมีส่วนร่วมกับชนพื้นเมือง และแจ้งให้ทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น สิทธิประโยชน์ และการวางแผนการปฏิบัติ

- การหารือกับชนพื้นเมืองและชนกลุ่มน้อยในชุมชนเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อใดก็ตามที่การตัดสินใจอาจส่งผลกระทบต่อที่อยู่อาศัย การดำรงชีวิต และวัฒนธรรม บางครั้งการเรียกร้องของชนกลุ่มน้อยอาจนำไปสู่ความขัดแย้งกับโครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ประชาชนที่ได้รับผลกระทบควรมีส่วนร่วมในกระบวนการปรึกษาหารือ เพื่อพิจารณาปัญหาความต้องการ และความคาดหวังตั้งแต่ระยะการออกแบบโครงการที่เกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- พัฒนาแนวทาง มาตรฐาน และขั้นตอน ในการตอบสนอง รวมทั้ง สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการกับปัญหาที่สำคัญ เช่น การตั้งถิ่นฐานใหม่ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามนโยบาย กฎหมายและข้อกำหนดด้านสิทธิมนุษยชนขององค์กรที่สนับสนุนสิทธิของชนกลุ่มน้อย เช่น ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนพื้นเมือง, ICCPR ข้อ 27: สิทธิของชนกลุ่มน้อย เป็นต้น
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงและการสร้างการมีส่วนร่วมกับกลุ่มที่เฉพาะเจาะจง เช่น ชนกลุ่มน้อย (รวมถึงชนพื้นเมือง)

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- พัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมกับกลุ่มที่เฉพาะเจาะจง เช่น ชนกลุ่มน้อย (รวมถึงชนพื้นเมือง) ในพื้นที่ที่มีการดำเนินงาน และต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการพิจารณามุมมองของชุมชนพื้นเมืองในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ของบริษัท และต้องมั่นใจว่าชุมชนเหล่านั้นมีความเข้าใจในกิจกรรม และการดำเนินการของบริษัท
- ในกรณีที่มีชนพื้นเมืองในพื้นที่การดำเนินงาน ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีบริษัทที่มีความเข้าใจบริบท และสภาพแวดล้อมหรือความเชื่อทางวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองเหล่านั้นก่อนที่จะสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนี้

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- ส่งเสริมแนวทาง มาตรฐาน และการปฏิบัติต่อชนกลุ่มน้อย ให้กับลูกจ้าง ผู้รับเหมา และผู้ค้าที่เข้าร่วมดำเนินงานหรือกิจกรรมของบริษัท
- ส่งเสริมความสามารถของชุมชนท้องถิ่น โดยสนับสนุนโครงการพัฒนาชุมชน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชนพื้นเมืองให้สามารถเผชิญกับปัญหาและแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้ง เพื่อก่อให้เกิดการปรับตัวของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.6 การโยกย้ายถิ่นฐาน

ความเกี่ยวข้อง:

- การโยกย้ายถิ่นฐานจะเกิดขึ้น หากบ้าน ที่พักอาศัยหรือแหล่งที่มาของรายได้ภายในชุมชน ตั้งอยู่บนบกหรือพื้นที่ทางทะเล ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาโครงการและการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งเป็นที่มาของปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนรวมถึงสิทธิที่จะมีมาตรฐานการครองชีพและการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดวิธีการ แนวทาง มาตรฐาน และขั้นตอนการปฏิบัติในการโยกย้ายถิ่น ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น มาตรฐานสากลของข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) และ IFC เป็นต้น
- ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจที่สามารถปฏิบัติได้ในการวางแผนโครงการตั้งถิ่นฐานใหม่ ประกอบด้วย:
  - หลีกเลี่ยงความจำเป็นในการตั้งถิ่นฐานหรือลดขอบเขตของการตั้งถิ่นฐานใหม่ที่เป็น
  - ทดแทนที่ดินด้วยที่ดิน
  - ทดแทนสินทรัพย์ด้วยสินทรัพย์
  - ให้ค่าตอบแทนทางการเงิน หากไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้างต้นได้
  - สร้างการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือกับชุมชนเพื่อแจ้งให้ทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
  - ขอความยินยอมจากผู้ที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งชุมชนของชนกลุ่มน้อยและชนพื้นเมือง
  - ตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการตรวจสอบ และประเมินผลตามตัวชี้วัดที่แสดงถึงความสำเร็จของการตั้งถิ่นฐานใหม่
  - เมื่อมีการตั้งถิ่นฐานใหม่ ควรดำเนินการร่วมกันอย่างโปร่งใสระหว่างบริษัท และชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งชนพื้นเมือง

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- นำแนวทางในการปฏิบัติ มาตรฐาน และขั้นตอนการดำเนินงานของบริษัทไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
- พัฒนาวิธีการตรวจสอบ และมาตรการป้องกัน และบรรเทาผลกระทบอย่างต่อเนื่อง

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- การโยกย้ายถิ่นฐานใหม่โดยไม่สมัครใจควรจะได้รับคำปรึกษาถึงเป็นพิเศษ โดยถือเป็นโอกาสในการปรับปรุงวิถีชีวิตของผู้ที่ได้รับผลกระทบให้ดีขึ้น

3. สายโซ่อุปทาน

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสายโซ่อุปทาน ได้แก่ การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ค้า และจรรยาบรรณของผู้ค้า

3.1 การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ค้า

ความเกี่ยวข้อง:

- เพื่อให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน บริษัทต้องขยายความมุ่งมั่นไปยังผู้ค้า ผู้รับเหมา และผู้จัดหาบริการ ซึ่งเป็นคู่ค้าทางธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิแรงงาน เช่น การบังคับใช้แรงงาน หรือการใช้แรงงานเด็ก เนื่องจากอาจสร้างผลกระทบในเชิงลบต่อการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนของบริษัท
- การบริหารจัดการความเสี่ยงในสายโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพ จะเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมกับคู่ค้าทางธุรกิจ เช่น ผู้ค้า ผู้รับเหมา และผู้จัดหาบริการ ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการสื่อสารเพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการของบริษัท และเพื่อให้คู่ค้ายึดมั่นที่จะต้องกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานของบริษัทรวมถึงกฎหมายของประเทศนั้นๆ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- ส่งเสริมให้คู่ค้าทางธุรกิจ กำกับดูแลการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องตามมาตรฐานของบริษัท และส่งเสริมให้มีการดำเนินงานสอดคล้องกับกฎหมายแรงงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ว่าด้วยเรื่องสิทธิแรงงาน
- สื่อสารความคาดหวังและข้อกำหนดผ่านช่องทางต่างๆ ของบริษัท รวมถึงระบุในสัญญาของบริษัท
- รวบรวมตัวชี้วัดด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อใช้ประเมินคุณสมบัติของคู่ค้าทางธุรกิจ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการคัดเลือกคู่ค้าทางธุรกิจ
- ใช้หน่วยงานตรวจประเมินภายใน ภายนอก หรือหน่วยงานอิสระ ในการประเมินคู่ค้าทางธุรกิจในการปฏิบัติตามกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืน มาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม รวมถึงมาตรฐานการจัดการอื่นๆของบริษัท

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ชี้แจงให้ผู้ค้าในระดับปฏิบัติการรับทราบ และปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องตามมาตรฐานของบริษัท และกฎหมายแรงงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ว่าด้วยเรื่องสิทธิแรงงาน

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- ติดตามผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลองค์กร (ESG) ของลูกค้าและผู้รับเหมาตลอดจนประเมินผลกระทบด้านแรงงาน สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และสังคมชุมชนอย่างต่อเนื่อง²⁷
- สร้างความตระหนักของพันธมิตรทางธุรกิจที่อาจเกิดปัญหาแรงงาน ผ่านการสร้างการมีส่วนร่วม การฝึกอบรมหรือการประชุมร่วมกัน

3.2 จรรยาบรรณของผู้ค้า

ความเกี่ยวข้อง:

- เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนที่มาจากลูกค้าทางธุรกิจ บริษัทควรกำหนดจรรยาบรรณให้กับลูกค้าทางธุรกิจเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามความมุ่งมั่นด้านสิทธิมนุษยชนของบริษัท
- ข้อตกลง สัญญา ควรมีเกณฑ์การประเมินด้านสิทธิมนุษยชนที่มากกว่าข้อกำหนดของกฎหมายเพื่อสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติที่ดีกว่ากฎหมาย รวมถึงเพื่อเป็นการรักษาชื่อเสียงของบริษัท เช่น การปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนตามหลักการของ UNGC, UDHR หรือองค์การแรงงานระหว่างประเทศ เป็นต้น

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดจรรยาบรรณ หรือแนวทางปฏิบัติที่ดีของผู้ค้า ที่ประกอบด้วย ข้อกำหนดทางด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงจริยธรรมทางธุรกิจ สิทธิแรงงาน และสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับหลักการในระดับสากล ได้แก่ ข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ, ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ได้แก่ เสรีภาพในการสมาคม สิทธิในการร่วมเจรจาต่อรอง ขจัดการบังคับใช้แรงงาน เลิกใช้แรงงานเด็ก และจัดการเลือกปฏิบัติในที่ทำงาน (อ้างอิงจากแนวทางการปฏิบัติอย่างยั่งยืนของผู้ค้า ปตท.)²⁸
- แนวทางการปฏิบัติของผู้ค้า จะต้องแนบไปพร้อมกับสัญญาของผู้ค้าและผู้รับเหมาเพื่อให้เกิดการรับรู้อย่างเป็นทางการ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ชี้แจงให้ผู้ค้าในระดับปฏิบัติการรับทราบ และปฏิบัติตามจรรยาบรรณ หรือแนวทางปฏิบัติที่ดีของผู้ค้า

²⁷ GRI 2015 G4 แนวทางการรายงานอย่างยั่งยืน

²⁸ จรรยาบรรณที่ยั่งยืนของผู้ผลิตกลุ่ม ปตท.<http://www.ptplc.com/en/Opportunity/Procurement/Pages/supplier-code-of-conduct.aspx>

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจน หากเกิดการละเมิดจรรยาบรรณ หรือแนวปฏิบัติที่ดีของผู้ค้า

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ดำเนินการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มั่นใจว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณ หรือแนวปฏิบัติที่ดีของผู้ค้า

4. ความมั่นคงปลอดภัย

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ปลอดภัย ได้แก่ การบริหารจัดการความมั่นคง ปลอดภัย และการฝึกอบรมด้านความมั่นคง ปลอดภัย

4.1 การบริหารจัดการความมั่นคง ปลอดภัย

ความเกี่ยวข้อง:

- การทำงานในสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูง อาจต้องใช้กองกำลังรักษาความปลอดภัยในท้องถิ่น เพื่อให้การคุ้มครองสินทรัพย์ ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เพื่อให้แน่ใจว่าลูกจ้าง ผู้รับเหมาหรือผู้เกี่ยวข้อง มีความปลอดภัยในประเทศที่มีความเสี่ยง ทั้งนี้ กองกำลังรักษาความปลอดภัย หมายรวมถึงทหาร ตำรวจ หรือหน่วยงานรักษาความปลอดภัยภาคเอกชน

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดแนวทาง มาตรฐาน หรือวิธีการทำงานที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนเพื่อช่วยพนักงานในการบริหารจัดการเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย หรือกองกำลังรักษาความปลอดภัย ทั้งนี้ เอกสารแนวทาง มาตรฐาน หรือวิธีการทำงานเหล่านี้อาจอ้างอิงจากหลักการความสมัครใจต่อการรักษาความปลอดภัยและสิทธิมนุษยชน (Voluntary Principles on Security and Human Rights)²⁹ และ/หรือหลักการพื้นฐานในการใช้กองกำลังและอาวุธปืนของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Human Rights Council)³⁰
- วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย เช่น ทางเลือกของการรักษาความปลอดภัย, ผลกระทบของการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ปฏิบัติงาน
- รวมข้อกำหนดด้านสิทธิมนุษยชนไว้ในข้อตกลงของผู้ให้บริการด้านความปลอดภัยและแจ้งให้คู่ค้าทางธุรกิจทราบ
- กำหนดกระบวนการของการรายงานเพื่อให้ผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัยใช้ เพื่อรายงานปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ดำเนินการตามมาตรฐานแนวทางและ/หรือขั้นตอนของบริษัทเกี่ยวกับการบริหารจัดการความมั่นคง ปลอดภัย
- ตรวจสอบการเตรียมการรักษาความปลอดภัย

²⁹ หลักการความสมัครใจว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยและสิทธิมนุษยชน http://www.voluntaryprinciples.org/wp-content/uploads/2013/03/voluntary_principles_english.pdf

³⁰ หลักการพื้นฐานในการใช้กองกำลังและอาวุธปืนของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/UseOfForceAndFirearms.aspx>

- กำหนดให้ผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัย รายงานปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน โดยใช้กระบวนการของการรายงานของบริษัท

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดแนวทาง และกระบวนการบริหารจัดการในการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่การดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักการความสมัครใจในการรักษาความปลอดภัยและสิทธิมนุษยชน และ/หรือหลักเกณฑ์การใช้กำลังของสหประชาชาติ
- สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการเตรียมการรักษาความปลอดภัย

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ตรวจสอบการใช้งานอุปกรณ์ของบริษัทรักษาความปลอดภัยให้เป็นไปตามกฎระเบียบด้านการรักษาความปลอดภัยของบริษัท

4.2 การฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัย

ความเกี่ยวข้อง:

- สื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัยผ่านการประชุมและการจัดอบรม เพื่อให้แน่ใจว่ามีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และข้อกำหนดทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนอย่างครบถ้วน

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัย และจัดการฝึกอบรมเพื่อให้สื่อความเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนไปยังผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- จัดอบรมให้กับผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- สร้างการรับรู้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการด้านการรักษาความปลอดภัยที่เคารพสิทธิมนุษยชน

5. สิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ ผลกระทบของมลพิษ การจัดการของเสียและวัตถุอันตราย และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

5.1 การบริหารจัดการน้ำ

ความเกี่ยวข้อง:

- การเข้าถึงน้ำเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ตามสิทธิมนุษยชน³¹ ทุกคนมีสิทธิในการใช้น้ำเพื่อการบริโภค และอุปโภคที่มีความปลอดภัย เพียงพอ ในราคาที่เหมาะสม รวมถึงน้ำที่ใช้ภายในประเทศ เพื่อประโยชน์สำหรับดื่ม สุขาภิบาล การทำอาหาร ชักผ้าและสุขอนามัยส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน น้ำที่ใช้จะต้องมีคุณภาพดี ปราศจากส่วนประกอบที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- กิจกรรมของบริษัทอาจส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงน้ำ หากมีมลพิษ หรือมีการใช้น้ำในท้องถิ่นมากเกินไป จนก่อให้เกิดผลกระทบกับการเข้าถึงน้ำของคนในท้องถิ่น ประเด็นของสิทธินี้สำคัญอย่างยิ่งกับบริษัทที่ให้บริการน้ำ และบริษัทที่ให้บริการด้านความต้องการขั้นพื้นฐานของแรงงานและชุมชนโดยรอบ อีกทั้งบริษัทอาจสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อสิทธิในการใช้น้ำผ่าน โครงการปรับปรุงการเข้าถึง และคุณภาพของน้ำให้กับชุมชนท้องถิ่น

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดแนวทาง มาตรฐาน และวิธีการระบุแหล่งที่มาของน้ำ เช่น น้ำจืด น้ำบาดาล ฯลฯ การบำบัดน้ำ การควบคุมคุณภาพน้ำที่ปล่อยออกที่สอดคล้องกับกฎหมาย และข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ
- ประเมินความเสี่ยงของทรัพยากรน้ำหรือความเสี่ยงที่จะขาดแคลนน้ำในพื้นที่ดำเนินโครงการ หรือพื้นที่ปฏิบัติการ ซึ่งหากพื้นที่โครงการ หรือพื้นที่ปฏิบัติการตั้งอยู่พื้นที่เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ควรจัดเตรียมมาตรการป้องกันความขัดแย้งอันเกิดจากการแย่งน้ำกับชุมชนโดยรอบ รวมไปถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อแหล่งน้ำ
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่ากิจกรรมของบริษัทไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน เช่น การปนเปื้อนในแหล่งน้ำและการเข้าถึงแหล่งน้ำ
- พัฒนาแนวทางที่จะช่วยลดปริมาณ และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- นำแนวทาง มาตรฐานและกระบวนการทำงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำมาประยุกต์ใช้
- ติดตามและรายงานปริมาณการใช้น้ำ การระบายน้ำ และคุณภาพของแหล่งน้ำในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

³¹ ICESCR 1966 มาตรา 11: สิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ภายในพื้นที่ปฏิบัติการเพื่อบริหารจัดการแหล่งน้ำ เพื่อให้ชุมชนในพื้นที่มีน้ำสะอาดในการอุปโภค บริโภคอย่างเพียงพอ
- ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ภายในพื้นที่ปฏิบัติการเพื่อบริหารจัดการและป้องกันความขัดแย้งเกี่ยวกับการใช้น้ำ รวมถึงการป้องกันผลกระทบต่อแหล่งน้ำ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการหารือ แก้ไข ป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง และที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งเกี่ยวกับการใช้น้ำ รวมทั้งมาตรการบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงและที่อาจเกิดขึ้น

5.2 ผลกระทบของมลพิษ

ความเกี่ยวข้อง:

- การปล่อยมลพิษสู่อากาศ เช่น สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs), ซัลเฟอร์ออกไซด์ (SOx), ไนโตรเจนออกไซด์ (NOx) ฯลฯ ที่ปล่อยออกมาโดยตรงจากการดำเนินงานของบริษัท อาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดผลกระทบด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และสุขภาพได้
- บริษัทจะต้องมีการตรวจสอบอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการดำเนินงาน และระบบการจัดการภายในเพื่อให้แน่ใจว่ามลพิษที่ปล่อยออกจะไม่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อสิทธิด้านสุขภาพของแรงงานและสมาชิกของชุมชนโดยรอบ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- พัฒนาวិธีการ แนวทาง และมาตรฐาน ในการระบุแหล่งที่มาของการปล่อยและการควบคุมคุณภาพอากาศให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพอากาศ
- พัฒนาแนวทางที่ช่วยลดการปล่อยมลพิษ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- นำมาตรการการป้องกัน และบรรเทาโดยการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาช่วยลดผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ และสิ่งแวดล้อม
- ติดตามและรายงานการปล่อยมลพิษทุกประเภทที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานของบริษัท

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงและที่อาจเกิดขึ้นของมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรการบรรเทาผลกระทบ

5.3 การจัดการของเสีย และวัตถุอันตราย

ความเกี่ยวข้อง:

- มาตรการและวิธีการจัดการของเสียที่ไม่ดีพอ อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย และอาชีวอนามัย ของชุมชน ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิด้านสุขภาพและมาตรฐานการครองชีพ การจัดการของเสียรวมทั้งวัตถุอันตรายและไม่อันตรายที่มีประสิทธิภาพสามารถป้องกันความเสี่ยงจากการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยชุมชน

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดแนวทาง ขั้นตอน และมาตรฐานในการระบุประเภทของของเสีย เช่น ของเสียอันตราย และไม่อันตราย วิธีการบำบัดและกำจัดให้สอดคล้องตามกฎหมาย และข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการจัดการของเสีย
- ระบุแหล่งที่มาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นสำหรับของเสียที่เกิดจากกิจกรรมของบริษัท และกำหนดมาตรการป้องกันและบรรเทาผลกระทบ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ใช้แนวทาง ขั้นตอน และมาตรฐานในการกำจัดของเสียของบริษัท ที่สอดคล้องตามข้อกำหนด และกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ประเมินและรายงานแหล่งที่มาของของเสียอย่างสม่ำเสมอ กำหนดแผนการดำเนินการแก้ไขในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับการจัดการของเสีย

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- พัฒนาแนวทางที่จะลดหรือจำกัดการใช้ของเสียที่เป็นอันตราย

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับผลกระทบของของเสียที่เกิดขึ้นจริงและที่อาจเกิดขึ้นต่อความเสี่ยงด้านสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งกำหนดมาตรการบรรเทาผลกระทบ

5.4 การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

ความเกี่ยวข้อง:

- การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ถือเป็นความรับผิดชอบหนึ่งของบริษัท เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินกิจกรรมหรือแผนงานของบริษัทจะไม่ใช้สาเหตุที่สร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่นั้น บริษัทอาจจะไม่เพียงแต่หาทางป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้นเท่านั้น แต่จะต้องช่วยทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพดีขึ้น รวมถึงสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อความหลากหลายทางชีวภาพด้วย

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- แสดงความมุ่งมั่นของบริษัทในการที่จะอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และกำหนดแนวทาง/คู่มือสำหรับนำไปปฏิบัติของระดับปฏิบัติการ
- พัฒนาระบบประเมิน และกำหนดมาตรการป้องกันและบรรเทาผลกระทบด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ ในกรณีผลการประเมินระบุผลกระทบร้ายแรงต่อระบบนิเวศโดยรอบสถานประกอบการ

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- ปฏิบัติตามความมุ่งมั่น แนวทาง คู่มือ และกระบวนการของบริษัทในการบริหารจัดการผลกระทบด้านความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ปฏิบัติการและชุมชนโดยรอบ
- ระบบประเมินและบรรเทาผลกระทบด้านความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน ครอบคลุมวงจรการดำเนินงานทั้งหมด รวมถึงประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด
- ประเมินประสิทธิผลในการบรรเทาผลกระทบและมาตรการป้องกันในพื้นที่นั้นๆ

- ติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมของบริษัท
- สนับสนุนหรือเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และความหลากหลายทางชีวภาพ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- ให้ความสำคัญกับการหลีกเลี่ยงที่จะสูญเสียระบบนิเวศทางธรรมชาติ ช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศ และหากการดำเนินการยังไม่มีประสิทธิผลเพียงพอ ให้ชดเชยความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่มากกว่าที่เกิดขึ้นจริง

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง เช่น ตัวแทนของรัฐบาลท้องถิ่น เพื่อให้เข้าใจในปัญหาหรือร่วมปรึกษาหารือเกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่เพื่อการจัดการเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ

5.5 การบริหารจัดการพลังงาน

ความเกี่ยวข้อง:

- การเข้าถึงพลังงานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ทุกคนมีสิทธิ์ในการเข้าถึงพลังงาน เพื่อการใช้งานส่วนบุคคล รวมถึงพลังงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการทำอาหาร ทำให้เกิดความอบอุ่น แสงสว่าง ปรับปรุงคุณภาพชีวิต เพื่อการรักษาพยาบาล อนามัย การศึกษาและเพื่อการประกอบอาชีพ
- กิจกรรมของบริษัทอาจไม่ใช่สาเหตุหลักที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงพลังงาน อย่างไรก็ตาม สิทธินี้สำคัญอย่างยิ่งในประเทศที่ขาดแคลนพลังงาน หากใช้พลังงานที่มากเกินไป จนก่อให้เกิดผลกระทบกับการเข้าถึงพลังงานของคนในท้องถิ่น ทั้งนี้ บริษัทอาจสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อสิทธิในการเข้าถึงพลังงานผ่าน โครงการพัฒนาชุมชน

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดแนวทาง มาตรฐาน และวิธีการระบุแหล่งที่มาของพลังงาน เช่น ไฟฟ้า เชื้อเพลิง ฯลฯ การปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารจัดการพลังงาน
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าแหล่งพลังงานภายในพื้นที่ปฏิบัติการได้รับการประเมินศักยภาพ หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ควรตรวจสอบ ให้มั่นใจว่ามีมาตรการที่เหมาะสมที่จะป้องกันการเกิดความขัดแย้งเกี่ยวกับการใช้พลังงานกับชุมชน
- ตรวจสอบให้แน่ใจว่ากิจกรรมของบริษัทไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการเข้าถึงพลังงานของชุมชนในพื้นที่

- พัฒนาแนวทางที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานของบริษัท และชุมชนในพื้นที่

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- นำแนวทาง มาตรฐานและกระบวนการทำงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพลังงานมาประยุกต์ใช้
- ติดตามและรายงานปริมาณการใช้พลังงาน ได้แก่ ไฟฟ้า เชื้อเพลิง และอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ภายในพื้นที่ปฏิบัติการ เพื่อบริหารจัดการการใช้พลังงานภายในพื้นที่ปฏิบัติการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าการดำเนินกิจกรรมของบริษัทจะส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงพลังงานในพื้นที่นั้นหรือไม่ก็ตาม และทำให้มั่นใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงาน ได้แก่ ไฟฟ้า เชื้อเพลิง และอื่นๆ ที่ทันสมัย ตามกำลังซื้อ
- ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ภายในพื้นที่ปฏิบัติการเพื่อบริหารจัดการและป้องกันความขัดแย้งเกี่ยวกับการใช้พลังงาน รวมถึงการป้องกันผลกระทบต่อแหล่งพลังงาน

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง และที่อาจเกิดขึ้นของการเข้าถึงพลังงาน เช่น ความขัดแย้งต่อการ ใช้ไฟฟ้า รวมทั้งมาตรการบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงและที่อาจเกิดขึ้น

6. ลูกค้าและผู้บริโภค (สิทธิผู้บริโภค)

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับลูกค้า และผู้บริโภค ได้แก่ สุขภาพและความปลอดภัยของลูกค้า และผู้บริโภค ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลลูกค้า และผู้บริโภค

6.1 สุขภาพและความปลอดภัยของลูกค้า และผู้บริโภค

ความเกี่ยวข้อง:

- สิทธิผู้บริโภคควรได้รับการปกป้อง โดยเฉพาะด้านสุขภาพและความปลอดภัยของลูกค้า และผู้บริโภคจากการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการ โดยควรมีคำแนะนำการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการอย่างปลอดภัยที่ชัดเจน
- บริษัทควรหลีกเลี่ยงความเสียหายหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น และกำหนดมาตรการป้องกันด้านความปลอดภัยซึ่งครอบคลุมถึงกลไกการถอดถอนและการเรียกคืนผลิตภัณฑ์ หากพบว่าก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภคจากการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการ
- บริษัทควรจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการที่มีความปลอดภัย ไม่ว่าจะถูกกำหนดด้วยกฎหมายหรือไม่ก็ตาม

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- ตรวจสอบให้มั่นใจว่าการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการนั้นปลอดภัยต่อสุขภาพของลูกค้า และผู้บริโภคและไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่เกินรับได้เมื่อใช้หรือบริโภคสินค้าและบริการของบริษัท โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อลูกค้า และผู้บริโภคในกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ
- พัฒนาวิธีการ แนวทาง และมาตรฐานในการป้องกันสุขภาพและความปลอดภัย รวมทั้ง การนำเสนอคำแนะนำการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการอย่างปลอดภัยที่ชัดเจน ซึ่งรวมไปถึงการประกอบและการซ่อมบำรุงผลิตภัณฑ์
- จัดเตรียมมาตรการป้องกันด้านความปลอดภัย รวมทั้งกลไกการถอดถอนและการเรียกคืนผลิตภัณฑ์หากพบว่าก่อให้เกิดผลกระทบต่อลูกค้า และผู้บริโภค

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและบรรเทาผลกระทบเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสุขภาพของลูกค้า และผู้บริโภค
- ติดตามและรายงานการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันด้านความปลอดภัย รวมทั้งกลไกการถอดถอนและการเรียกคืนผลิตภัณฑ์ในกรณี que ตรวจพบในภายหลังว่าอาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านสุขภาพ และความปลอดภัย

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- ออกแบบผลิตภัณฑ์โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้บริโภค เช่น ผลิตภัณฑ์และบริการที่ออกแบบมาพิเศษเพื่อกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ รวมทั้ง พิจารณาถึงผลกระทบจากการใช้ผลิตภัณฑ์ผิดวิธีที่อาจเกิดขึ้น หรือ วัตถุอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในทุกช่วงของการใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการ
- นำเสนอเครื่องมือและข้อมูลป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นให้กับผู้บริโภค รวมทั้ง แสดงสัญลักษณ์สารเคมีอันตรายเพื่อแจ้งให้ผู้บริโภคทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัญลักษณ์ที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลนอกเหนือจากการนำเสนอข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร
- หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ซึ่งรวมถึงสารก่อมะเร็ง สารที่มีความคงตัวสูงและสารที่สะสมในธรรมชาติ ถ้ามีการขายผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารเคมีข้างต้น จะต้องได้รับการติดฉลาก และคำเตือนที่ชัดเจน
- ประเมินความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์และบริการต่อสุขภาพมนุษย์ก่อนนำออกสู่ตลาดในเชิงพาณิชย์ และควรจัดทำเป็นเอกสารเพื่อเผยแพร่ให้ลูกค้า และผู้บริโภคทราบ
- จัดเตรียมมาตรการป้องกันหากผู้บริโภคนำผลิตภัณฑ์ไปใช้หรือจัดเก็บไม่เหมาะสม

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยงานธุรกิจ:

- จัดอบรมด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

6.2 ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล

ความเกี่ยวข้อง:

- การสื่อสารผ่านระบบออนไลน์ อาจเพิ่มความเสี่ยงในการป้องกันความเป็นส่วนตัวของข้อมูลลูกค้า และผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องข้อมูลที่ระบุตัวบุคคล บริษัทควรทำหน้าที่รักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูลลูกค้าและ ผู้บริโภค ดำเนินการเพื่อปกป้องสิทธิความเป็นส่วนตัวของลูกค้าและผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ
- เพื่อสร้างความไว้วางใจแก่ลูกค้า และผู้บริโภค บริษัทต้องนำระบบป้องกันที่มีประสิทธิภาพมาใช้ เพื่อป้องกัน และ รักษาข้อมูลความเป็นส่วนตัวของลูกค้าและผู้บริโภค

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

การสนับสนุนของบริษัท:

- กำหนดนโยบายในการจัดการเก็บข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า และผู้บริโภคเฉพาะที่จำเป็นเกี่ยวกับการใช้ ผลิตภัณฑ์และบริการ โดยอยู่บนพื้นฐานของความยินยอมของลูกค้าและผู้บริโภค

- กำหนดนโยบาย และมาตรการในการรับ จัดเก็บ และบริหารจัดการข้อมูลอย่างถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้ง ระบุวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนตัวก่อนหรือในขณะที่เก็บข้อมูลให้ลูกค้า หรือผู้บริโภคราบ ก่อนให้ข้อมูล
- กำหนดมาตรการป้องกันและการรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูลลูกค้าและผู้บริโภค เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูล ส่วนตัวของลูกค้า และผู้บริโภคจะไม่ได้รับการเปิดเผย ไม่เปิดช่องทางไว้เพื่อประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากที่ ได้ระบุไว้ รวมไปถึงเพื่อการตลาด ยกเว้น ได้รับการยินยอมจากลูกค้า และผู้บริโภค

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- ปกป้องความเป็นส่วนตัวของข้อมูลของลูกค้า และผู้บริโภคด้วยวิธีการป้องกันที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ
- ติดตามและรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและการรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูลลูกค้า และ ผู้บริโภค

การบริหารความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม (วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ)

การสนับสนุนของบริษัท:

- พัฒนาแนวปฏิบัติ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรักษาข้อมูลความเป็นส่วนตัวของลูกค้า และผู้บริโภค
- คู่มือระบบ บุคคล หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการป้องกันข้อมูลภายในบริษัท และมอบหมายผู้รับผิดชอบที่ ชัดเจนในการปฏิบัติตามมาตรการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในการปกป้องข้อมูลความเป็นส่วนตัวของลูกค้า และ ผู้บริโภค

ความรับผิดชอบของหน่วยงาน/ หน่วยธุรกิจ:

- จัดอบรมด้านการรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูลของลูกค้า และผู้บริโภคให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ 6 – เอกสารอ้างอิง

Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials,

<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/UseOfForceAndFirearms.aspx>

GRI, 2015, G4 Sustainability Reporting Guidelines

ICCPR, 1966, Article 24 Rights of protection for the child

ICCPR, 1966, Article 8 Right not to be subjected to slavery, servitude or forced labour

ICESCR, 1966, Article 11: Right to an adequate standard of living

ICESCR, 1966, Article 12: Right to health

ICESCR, 1966, Article 7: Right to enjoy just and favourable conditions of work

ICESCR, 1966, Article 8: Right to form trade unions and join the trade union, and the right to strike

ILO, 1930, Convention 29: Forced labour

ILO, 1948, Convention 87: Freedom of association and protection of right to organise

ILO, 1949, Convention 98: Right to organise and collective bargaining

ILO, 1951, Convention 100: Equal remuneration

ILO, 1957, Convention 105: Abolition of forced labour

ILO, 1958, Convention 111: Discrimination (employment and occupation)

ILO, 1973, Convention 138: Minimum age

ILO, 1999, Convention 182: Worst forms of child labour

ILO, 2006, Tripartite declaration of principles concerning multinational enterprises and social policy

IPIECA, 2013, Human Rights Training Tool

ISO 26000, 2010, 6.3.10.3 Related actions and expectations

ISO 26000, 2010, 6.4.1.1 Organizations and labour practices

ISO 26000, 2010, 6.4.6.1 Description of the issue

The Voluntary Principles on Security and Human Rights, [http://www.voluntaryprinciples.org/wp-](http://www.voluntaryprinciples.org/wp-content/uploads/2013/03/voluntary_principles_english.pdf)

[content/uploads/2013/03/voluntary_principles_english.pdf](http://www.voluntaryprinciples.org/wp-content/uploads/2013/03/voluntary_principles_english.pdf)

UNGC, 2015, Principle 3

UNGC, 2015, Principle 4

World Report 2015, Human Rights Watch, http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/wr2015_web.pdf

หมวดที่ 7 – ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอโดยองค์กรต่างๆ และความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท.
- ภาคผนวก ข ตัวอย่างการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนและการรวบรวมรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน
- ภาคผนวก ค ตัวอย่างรายการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน
- ภาคผนวก ง ตัวอย่างการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนและรายการประเมินตัวเองด้านสิทธิมนุษยชน

ภาคผนวก ก สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอโดยองค์กรต่างๆ และความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท.

สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอโดยองค์กรต่างๆ รวมทั้ง ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่ม ปตท.

(Human Rights Related Initiatives and Relevance to PTT Group) สรุปได้ดังนี้

องค์กร (Organization)	สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอ (Human Rights Initiatives)	ความมุ่งมั่น (Human Rights Commitment)	ความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. (Relevance to PTT)
IPIECA	คนพื้นเมืองกับ อุตสาหกรรมน้ำมันและ ก๊าซ	ภาพรวมของปัญหาและแนวปฏิบัติที่ดี สำหรับอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ เพื่อใช้ ปฏิบัติต่อคนพื้นเมือง	- การขยายธุรกิจ: ในฐานะที่กลุ่ม ปตท. ขยายธุรกิจ ไปยังประเทศที่มีชนพื้นเมือง จึง ต้องปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชน กฎหมายและ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับชนพื้นเมือง (เช่น ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชน พื้นเมือง)
	กระบวนการตรวจสอบ และวิเคราะห์สถานะด้าน สิทธิมนุษยชน หรือ Human Rights Due Diligence Process	กระบวนการตรวจสอบ และวิเคราะห์ สถานะด้านสิทธิมนุษยชน เป็นส่วนสำคัญ ของกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของ บริษัท โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่มี ปัญหาสิทธิมนุษยชนแพร่หลาย	- การขยายธุรกิจ: ในการได้มาซึ่งทรัพย์สิน และการควบรวมกิจการ (M&A) กลุ่ม ปตท. มีกระบวนการตรวจสอบ และวิเคราะห์ สถานะด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศ/ ภูมิภาค/ พื้นที่/ ผู้ร่วมทุน
	สิทธิมนุษยชนและ จริยธรรมใน อุตสาหกรรมน้ำมันและ ก๊าซ	บริษัทในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซมี กิจกรรม/ โครงการที่จะสนับสนุนหลักการ พื้นฐานของสิทธิมนุษยชน	- การขยายตัวธุรกิจ: ความกังวลเกี่ยวกับ ประเด็นของสิทธิมนุษยชน เช่น ปัญหา แรงงาน สามารถยับยั้งองค์กรใน อุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซจากการลงทุน จากต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยง ทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองซึ่งเป็นภัย คุกคามต่อการดำเนินงานของกลุ่ม ปตท. ที่มี ธุรกิจในประเทศ
สหประชาชาติ (United Nations)	ข้อตกลงโลกแห่ง สหประชาชาติ (United Nations Global Compact; UNGC)	สิทธิมนุษยชน: - หลักการที่ 1: ภาครัฐกิจควรสนับสนุนและ เคารพสิทธิมนุษยชนในระดับสากล; และ - หลักการที่ 2: ภาครัฐกิจควรแน่ใจว่าไม่ เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน	- ความมุ่งมั่น: กลุ่มปตท. ได้เปิดเผยนโยบาย ต่อสาธารณชน เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถหลีกเลี่ยงการเข้า ไปเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ อย่างสมบูรณ์
		แรงงาน - หลักการที่ 3: ภาครัฐกิจควรส่งเสริมสิทธิ ในการสมาคมและสิทธิในการเจรจาต่อรอง - หลักการที่ 4: ภาครัฐกิจควรส่งเสริมการ จัดการบังคับใช้แรงงาน - หลักการที่ 5: ภาครัฐกิจควรยึดมั่นในการ ยกเลิกการใช้แรงงานเด็ก และ - หลักการที่ 6: ภาครัฐกิจควรจัดการเลือก ปฏิบัติในแง่ของการจ้างงานและการ ประกอบอาชีพ	- การจ้างงาน: หลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติและ การใช้แรงงานเด็ก และส่งเสริมเสรีภาพใน การสมาคม / ชุมชน / ก่อตั้งสหภาพแรงงาน และดูแลสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย

องค์กร (Organization)	สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอ (Human Rights Initiatives)	ความมุ่งมั่น (Human Rights Commitment)	ความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. (Relevance to PTT)
	ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (United Nations Universal Declaration of Human Rights; UNUDHR),	ทุกคนและทุกส่วนของสังคมต้องส่งเสริมการเคารพสิทธิและเสรีภาพ	- ความมุ่งมั่น: กลุ่ม ปตท. ต้องเคารพสิทธิของบุคคลและความเป็นมนุษย์ตามแนวทางปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ
	ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของปวงชนท้องถิ่นดั้งเดิม (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples)	ชนพื้นเมืองมีความเท่าเทียมกับคนอื่นๆ ในสังคม ชนพื้นเมืองควรเป็นอิสระจากการเลือกปฏิบัติใดๆ	- ความมุ่งมั่น: กลุ่ม ปตท. ต้องสนับสนุนปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของปวงชนท้องถิ่นดั้งเดิม - การปกป้องสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชน: การประเมินความเสี่ยงและผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อาจได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของกลุ่ม ปตท. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการอนุมัติจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง - การมีส่วนร่วมของชุมชน: ต้องได้รับความยินยอม และแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดรับรู้ รวมทั้งต้องเชิญชุมชนของชนกลุ่มน้อยชนพื้นเมือง ฯลฯ เข้าร่วมกิจกรรม
องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization; ILO)	แนวทางปฏิบัติในการจ้างงานที่เป็นธรรม	- เสรีภาพในการสมาคมและสิทธิในการเจรจาต่อรอง - ยกเลิกการใช้แรงงานเด็ก - จัดการบังคับใช้แรงงานรวมถึงการค้ามนุษย์ทุกรูปแบบ - จัดการเลือกปฏิบัติในด้านการจ้างงานและการประกอบอาชีพ	- การจ้างงาน: การยกเลิกการใช้แรงงานเด็กและส่งเสริมเสรีภาพในการสมาคม / ชุมชน / การจัดตั้งสหภาพแรงงาน รวมทั้ง จัดการเลือกปฏิบัติและแก้ไขสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย
องค์การแห่งความริเริ่มว่าด้วยการรายงานสากล หรือ Global Reporting Initiative (GRI)	ข้อปฏิบัติด้านแรงงานและการทำงานที่ดี	- การจ้างงาน - แรงงาน / การบริหารความสัมพันธ์ - อาชีวอนามัยและความปลอดภัย - การฝึกอบรมและการศึกษา - ความหลากหลายและโอกาสที่เท่าเทียมกัน - ค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย - กลไกรับเรื่องร้องเรียนจากแรงงาน	- การจ้างงาน: การยกเลิกการใช้แรงงานเด็กและส่งเสริมเสรีภาพในการสมาคม / ชุมชน / การจัดตั้งสหภาพแรงงาน รวมทั้ง จัดการเลือกปฏิบัติและแก้ไขสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย
		การประเมินผู้ค้า ผู้รับเหมาและผู้จัดหาบริการ ซึ่งเป็นคู่ค้าทางธุรกิจ ในด้านแรงงาน	- การบริหารจัดการคู่ค้าทางธุรกิจ: กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นให้คู่ค้าทางธุรกิจปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและดำเนินการตามเกณฑ์ปฏิบัติด้านแรงงาน

องค์กร (Organization)	สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอ (Human Rights Initiatives)	ความมุ่งมั่น (Human Rights Commitment)	ความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. (Relevance to PTT)
	สิ่งแวดล้อม	การใช้น้ำ	- การปกป้องสิ่งแวดล้อม: หากปริมาณการใช้น้ำของโครงการมีนัยสำคัญ จะต้องมีการป้องกันและติดตามตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
		การปล่อยก๊าซเรือนกระจก	- การปกป้องสิ่งแวดล้อม: กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและตั้งเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกเป็น KPI ขององค์กร
		น้ำทิ้งและของเสีย	- การปกป้องสิ่งแวดล้อม: เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นที่จะป้องกันไม่ให้เกิดการรั่วไหลอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้ง ของเสียที่ไปยังหลุมฝังกลบและน้ำเสีย (zero significant spills, zero waste to landfill, and zero discharge)
		ความหลากหลายทางชีวภาพ	- การปกป้องสิ่งแวดล้อม: ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม (รวมทั้งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สัตว์ใกล้สูญพันธุ์) จากกิจกรรมของกลุ่ม ปตท. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการอนุมัติจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง - การปกป้องสิ่งแวดล้อม: กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นที่จะสร้างผลกระทบเชิงบวกในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีแนวทางการบริหารจัดการ และแผนปฏิบัติการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
		การประเมินคุณค่าทางธุรกิจในด้านสิ่งแวดล้อม	- การบริหารจัดการคุณค่าทางธุรกิจ: กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นให้คุณค่าทางธุรกิจปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน และคำนึงตามเกณฑ์ปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม
		กลไกการรับเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อม	- ความมุ่งมั่น: จัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนของกลุ่ม ปตท. ทั้งจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

องค์กร (Organization)	สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอ (Human Rights Initiatives)	ความมุ่งมั่น (Human Rights Commitment)	ความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. (Relevance to PTT)
	สิทธิมนุษยชน	เงินลงทุน	- การขายตัวธุรกิจ: ความกังวลเกี่ยวกับประเด็นของสิทธิมนุษยชน เช่น ปัญหาแรงงาน สามารถยับยั้งองค์กรในอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซจากการลงทุนจากต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองซึ่งเป็นภัยคุกคามต่อการดำเนินงานของกลุ่ม ปตท. ที่มีธุรกิจในประเทศ - การจ้างงาน: จัดการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชนให้กับพนักงาน
		- การรักษาความปลอดภัย	- การจ้างงาน: จัดการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชนให้กับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
		- สิทธิของชนพื้นเมือง	- การมีส่วนร่วมของชุมชน: ต้องได้รับความยินยอม และแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดรับรู้ รวมทั้ง ต้องเชิญชุมชนของชนกลุ่มน้อยชนพื้นเมือง ฯลฯ เข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งติดตามกรณีการละเมิดสิทธิของชนพื้นเมือง
		- กลไกการรับเรื่องร้องเรียนด้านสิทธิมนุษยชน	- ความมุ่งมั่น: จัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนของกลุ่ม ปตท. ทั้งจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
		การประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน	- ความมุ่งมั่น: จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่ม ปตท.
		- การไม่เลือกปฏิบัติ - เสรีภาพในการสมาคมและการเจรจาต่อรอง - แรงงานเด็ก - แรงงานบังคับ	- การจ้างงาน: การยกเลิกการใช้แรงงานเด็ก และส่งเสริมเสรีภาพในการสมาคม / ชุมชน / การจัดตั้งสหภาพแรงงาน รวมทั้ง ขจัดการเลือกปฏิบัติและแก้ไขสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย
		การประเมินคู่ค้าทางธุรกิจในด้านสิทธิมนุษยชน	- การบริหารจัดการคู่ค้าทางธุรกิจ: กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นให้คู่ค้าทางธุรกิจปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน และดำเนินตามเกณฑ์ปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชน

องค์กร (Organization)	สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอ (Human Rights Initiatives)	ความมุ่งมั่น (Human Rights Commitment)	ความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. (Relevance to PTT)
	สังคม	ชุมชนท้องถิ่น	- การมีส่วนร่วมของชุมชน: กลุ่ม ปตท. ดำเนินงานเชิงรุกในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเข้าใจและทราบความต้องการ รวมทั้ง ข้อกังวลต่างๆ - การพัฒนาชุมชน: กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนผ่านโครงการพัฒนาสังคมและชุมชน
		การประเมินคู่ค้าทางธุรกิจในด้านผลกระทบทางสังคม	- การบริหารจัดการคู่ค้าทางธุรกิจ: กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นให้คู่ค้าทางธุรกิจปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน และคำนึงตามเกณฑ์ปฏิบัติด้านผลกระทบทางสังคม
		กลไกการรับเรื่องร้องเรียนด้านผลกระทบต่อสังคม	- ความมุ่งมั่น: จัดให้มีช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนของกลุ่ม ปตท. ทั้งจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
กองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ International Finance Corporation (IFC)	- มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน - กรอบการบริหารจัดการความยั่งยืน - แนวทางปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชน	มาตรฐานการปฏิบัติที่ 1: การประเมินผลกระทบและการบริหารความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม	- การปกป้องสิ่งแวดล้อม: ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จากกิจกรรมของกลุ่ม ปตท. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการอนุมัติจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง
		มาตรฐานการปฏิบัติที่ 2: แรงงานและสภาพการทำงาน	- การจ้างงาน: การยกเลิกการใช้แรงงานเด็ก และส่งเสริมเสรีภาพในการสมาคม / ชุมชน / การจัดตั้งสหภาพแรงงาน รวมทั้ง จัดการเลือกปฏิบัติและแก้ไขสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย
		มาตรฐานการปฏิบัติที่ 3: การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการป้องกันมลพิษ	- การดำเนินธุรกิจ: ป้องกันผลกระทบต่อทรัพยากรทางธรรมชาติ (เช่น สัตว์ทะเล) และควบคุมด้านสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เช่น สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs), ซัลเฟอร์ออกไซด์ (SOx), ไนโตรเจนออกไซด์ (NOx)

องค์กร (Organization)	สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอ (Human Rights Initiatives)	ความมุ่งมั่น (Human Rights Commitment)	ความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. (Relevance to PTT)
		มาตรฐานการปฏิบัติที่ 4: สุขภาพและความปลอดภัยของชุมชน และการรักษาความปลอดภัย	- การดำเนินธุรกิจ: บริหารจัดการและควบคุมอุบัติเหตุ เช่น จากการเดินเรือ วัตถุระเบิด เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของชุมชน - การจัดการความปลอดภัย: การจ้างงานเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (ติดอาวุธ) ตามความจำเป็น ซึ่งในบางประเทศที่กลุ่ม ปตท. เข้าไปดำเนินธุรกิจ อาจจำเป็นในการติดต่อโดยตรงกับประชาชนในท้องถิ่น
		มาตรฐานการปฏิบัติที่ 5: การเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและการตั้งถิ่นฐานใหม่โดยไม่สมัครใจ	- การปกป้องสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชน: การประเมินความเสี่ยงและผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อาจได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของกลุ่ม ปตท. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการอนุมัติจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง - การมีส่วนร่วมของชุมชน: ต้องได้รับความยินยอม และแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดรับรู้ รวมทั้ง ต้องเชิญชุมชนของชนกลุ่มน้อยชนพื้นเมือง ฯลฯ เข้าร่วมกิจกรรม
		มาตรฐานการปฏิบัติที่ 6: การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	- การดำเนินธุรกิจ: ป้องกันผลกระทบในทางลบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ (เช่น สัตว์ทะเล) และควบคุมด้านสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เช่น สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs), ซัลเฟอร์ออกไซด์ (SOx), ไนโตรเจนออกไซด์ (NOx)
		มาตรฐานการปฏิบัติที่ 7: ชนพื้นเมือง	- การมีส่วนร่วมของชุมชน: ต้องได้รับความยินยอม และแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดรับรู้ รวมทั้ง ต้องเชิญชุมชนของชนกลุ่มน้อยชนพื้นเมือง ฯลฯ เข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้ง ติดตามกรณีการละเมิดสิทธิของชนพื้นเมือง - การขยายธุรกิจ: เนื่องจากกลุ่ม ปตท. ขยายธุรกิจไปยังประเทศที่มีชนพื้นเมือง จึงต้องปฏิบัติตามนโยบาย กฎหมาย และความต้องการขององค์กรที่เกี่ยวกับสิทธิของชนพื้นเมือง (เช่น ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของปวงชนท้องถิ่นดั้งเดิม)

องค์กร (Organization)	สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอ (Human Rights Initiatives)	ความมุ่งมั่น (Human Rights Commitment)	ความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. (Relevance to PTT)
		มาตรฐานการปฏิบัติที่ 8: มรดกทางวัฒนธรรม	- การดำเนินธุรกิจ: ป้องกันผลกระทบในทางลบต่อมรดกทางวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ (เช่น ผลกระทบจากการใช้วัตถุระเบิดในบริเวณพื้นที่ที่มีคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม/ ทรัพยากรธรรมชาติ)
International Organization for Standardization: ISO 26000	ISO26000: สิทธิมนุษยชน	ประเด็นที่ 1: การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน ประเด็นที่ 2: ความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน ประเด็นที่ 3: หลักเล็งจากการร่วมกระทำความคิดในการละเมิดสิทธิมนุษยชน ประเด็นที่ 4: การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน ประเด็นที่ 5: การเลือกปฏิบัติและกลุ่มคนที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ประเด็นที่ 6: สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ประเด็นที่ 7: สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ประเด็นที่ 8: หลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน	- การขยายธุรกิจ: ในการได้มาซึ่งทรัพย์สินและการควบรวมกิจการ (Mergers and Acquisitions: M&A) กลุ่ม ปตท. มีรายการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Due Diligence Checklist) เมื่อขยายธุรกิจไปยังประเทศ/ ภูมิภาค/ พื้นที่ใหม่ หรือผู้ร่วมทุนรายใหม่ - การปกป้องสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชน: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องระบุนความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนภายในขอบเขตของการทำงานเพื่อป้องกันผลกระทบต่อบริษัท สังคมและสิ่งแวดล้อม - ความมุ่งมั่น: กลุ่ม ปตท. จริยธรรมทางธุรกิจ (Code of Conduct) ครอบคลุมสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ เช่น สิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงาน สิทธิชุมชน
	ข้อปฏิบัติด้านแรงงาน	ประเด็นที่ 1: การจ้างงานและแรงงานสัมพันธ์ ประเด็นที่ 2: สภาพการทำงานและการคุ้มครองทางสังคม ประเด็นที่ 3: การเจรจาทางสังคม ประเด็นที่ 4: สุขภาพและความปลอดภัยในที่ทำงาน ประเด็นที่ 5: การพัฒนามนุษย์และการฝึกอบรมในสถานที่ทำงาน	- การจ้างงาน: ขั้นตอนการจ้างงานที่โปร่งใสและไม่เลือกปฏิบัติ - การปฏิบัติงาน: คู่มือการใช้งานของพนักงานครอบคลุมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น สิทธิของพนักงาน สภาพการทำงาน สุขภาพและความปลอดภัยพฤติกรรมที่คาดหวัง ฯลฯ

องค์กร (Organization)	สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอ (Human Rights Initiatives)	ความมุ่งมั่น (Human Rights Commitment)	ความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. (Relevance to PTT)
	สิ่งแวดล้อม	ประเด็นที่ 1: การป้องกันมลพิษ ประเด็นที่ 2: การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ประเด็นที่ 3: การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบรรเทาผลกระทบ ประเด็นที่ 4: การป้องกันของสภาพแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และการฟื้นฟูที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ	- การปกป้องสิ่งแวดล้อม: กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและตั้งเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกเป็น KPI ขององค์กร - การปกป้องสิ่งแวดล้อม: หากปริมาณการใช้น้ำของโครงการมีนัยสำคัญ จะต้องมีการป้องกันและติดตามตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น - การปกป้องสิ่งแวดล้อม: ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม (รวมทั้งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สัตว์ใกล้สูญพันธุ์) จากกิจกรรมของกลุ่ม ปตท. ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการอนุมัติจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง - การปกป้องสิ่งแวดล้อม: กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นที่จะสร้างผลกระทบเชิงบวกในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีแนวทางการบริหารจัดการ และแผนปฏิบัติการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
	แนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานที่เป็นธรรม	ประเด็นที่ 5: การเคารพสิทธิในทรัพย์สิน	- การมีส่วนร่วมของชุมชน: ต้องได้รับความยินยอม และแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดรับรู้ รวมทั้ง ต้องเชิญชุมชนของชนกลุ่มน้อยชนพื้นเมือง ฯลฯ เข้าร่วมกิจกรรม
	การมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนา	ประเด็นที่ 1: การมีส่วนร่วมของชุมชน ประเด็นที่ 2: การศึกษาและวัฒนธรรม ประเด็นที่ 6: สุขภาพ ประเด็นที่ 7: การลงทุนเพื่อสังคม	- การมีส่วนร่วมของชุมชน: กลุ่ม ปตท. ดำเนินงานเชิงรุกในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเข้าใจและทราบความต้องการ รวมทั้ง ข้อกังวลต่างๆ - การพัฒนาชุมชน: กลุ่ม ปตท. มุ่งมั่นในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนผ่านโครงการพัฒนาสังคมและชุมชน

องค์กร (Organization)	สิทธิมนุษยชนที่นำเสนอ (Human Rights Initiatives)	ความมุ่งมั่น (Human Rights Commitment)	ความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. (Relevance to PTT)
โครงการความโปร่งใสในอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากรธรรมชาติ (The Extractive Industries Transparency Initiative: EITI)	ความโปร่งใสในการเปิดเผยการชำระเงินให้กับรัฐบาล (เช่น ค่าลิขสิทธิ์) เป็นความคิดริเริ่มในการกำกับดูแลกิจการที่ดี นอกจากนี้ ยังเป็นวิธีการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้มั่นใจว่าสิทธิของภาคประชาสังคมและบริษัท จะไม่ถูกละเมิด	วิธีการบริหารความมั่งคั่งของทรัพยากรทางธรรมชาติเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อให้มั่นใจว่าทรัพยากรเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนทุกคน	- การขยายธุรกิจ: กลุ่ม ปตท. ได้เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน โดยรับรองโครงการความโปร่งใสในอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากรธรรมชาติ หรือ EITI โดยเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่เกิดขึ้นจริงตามที่กฎหมายกำหนด และสอดคล้องกับภาระผูกพันตามสัญญาของโครงการในประเทศที่กลุ่ม ปตท. เข้าไปดำเนินการ
ดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (Dow Jones Sustainability Indices)	ข้อปฏิบัติด้านแรงงานและการทำงานที่ดี	- ความหลากหลาย - ค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกัน - เสรีภาพในการสมาคม - ความมุ่งมั่นในด้านสิทธิมนุษยชน - การตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชน - การประเมินด้านสิทธิมนุษยชน - เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน	- การจ้างงาน: การประเมินความเสี่ยงและผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน และส่งเสริมเสรีภาพในการสมาคม / ชุมชน / การจัดตั้งสหภาพแรงงาน รวมทั้ง จัดการเลือกปฏิบัติ และแก้ไขสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย

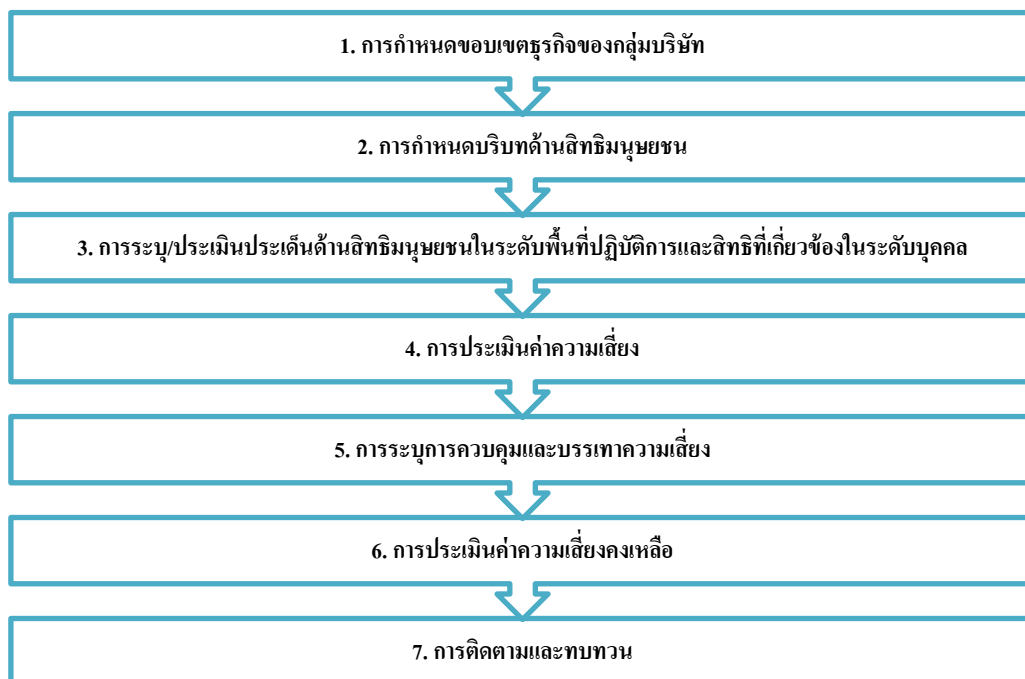
หมายเหตุ: พิจารณารายละเอียดกรอบการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (PTT Group Sustainability Management Framework) ได้ที่ <http://www.pttplc.com/th/Sustainability/PTT-Sustainability/Governance/Pages/Sustainability-Governance-and-Framework.aspx>

ภาคผนวก ข ตัวอย่างการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนและการรวบรวมรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงคือเพื่อให้มีการรวบรวมรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนขององค์กรควบคู่ไปกับรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนของแต่ละโครงการ ทั้งนี้ โครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบง.) มีหน้าที่หลักในการรวบรวมรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่ม ปตท. (Human Rights Risk Register) โดยต้องประเมินความเสี่ยงในภาพรวมและระบุมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งควรทำการทบทวนรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน(Human Rights Risk Register) อย่างสม่ำเสมอ ในกรณีมีความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในกลุ่มธุรกิจใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงในระดับหน่วยงาน/โครงการ รวมทั้ง กรณีที่เกิดประเด็นสำคัญด้านสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น (Human Right Incident)

ตัวอย่างการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Risk Assessment) และการรวบรวมรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Risk Register) สรุปได้ดังนี้

การประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Risk Assessment) มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. การกำหนดขอบเขตธุรกิจของกลุ่มบริษัท

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งข้อมูลด้านกิจกรรมทางธุรกิจและสถานที่ตั้ง ของธุรกิจต่างๆ ของกลุ่มบริษัท แยกตามรายประเทศ เพื่อใช้ในการกำหนดขอบเขตของธุรกิจของกลุ่มบริษัท ซึ่งรวมถึงประเภทของธุรกิจและประเทศที่ดำเนินธุรกิจ

2. การกำหนดบริบทด้านสิทธิมนุษยชน

2.1 ระบุประเด็นในพื้นที่ที่มีการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระบุประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศที่มีการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ เนื่องด้วยสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในแต่ละประเทศ/แต่ละพื้นที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ทั้งในแง่ของประเด็นและความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหา โดยแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในระดับระดับประเทศ/ภูมิภาค สามารถหาได้จากแหล่งต่างๆ เช่น รายงานภาพรวมของโลกประจำปีเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน (**Human Rights Watch**) ฐานข้อมูลในเว็บไซต์ **Business & Human Rights Resource Center** และสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (**Office of the High Commissioner for Human Rights - OHCHR**)

2.2 ระบุประเด็นตามประเภทของธุรกิจ/อุตสาหกรรม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระบุประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนตามประเภทของธุรกิจ/อุตสาหกรรม เนื่องจากแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่แตกต่างกัน ข้อมูลสำหรับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมสามารถหาได้จากฐานข้อมูลในเว็บไซต์ **Business & Human Rights Resource Centre**

3 การระบุ/ประเมินประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในระดับพื้นที่ปฏิบัติการและสิทธิที่เกี่ยวข้องในระดับบุคคล

3.1 ระบุ/ประเมินประเด็นในระดับพื้นที่ปฏิบัติการ

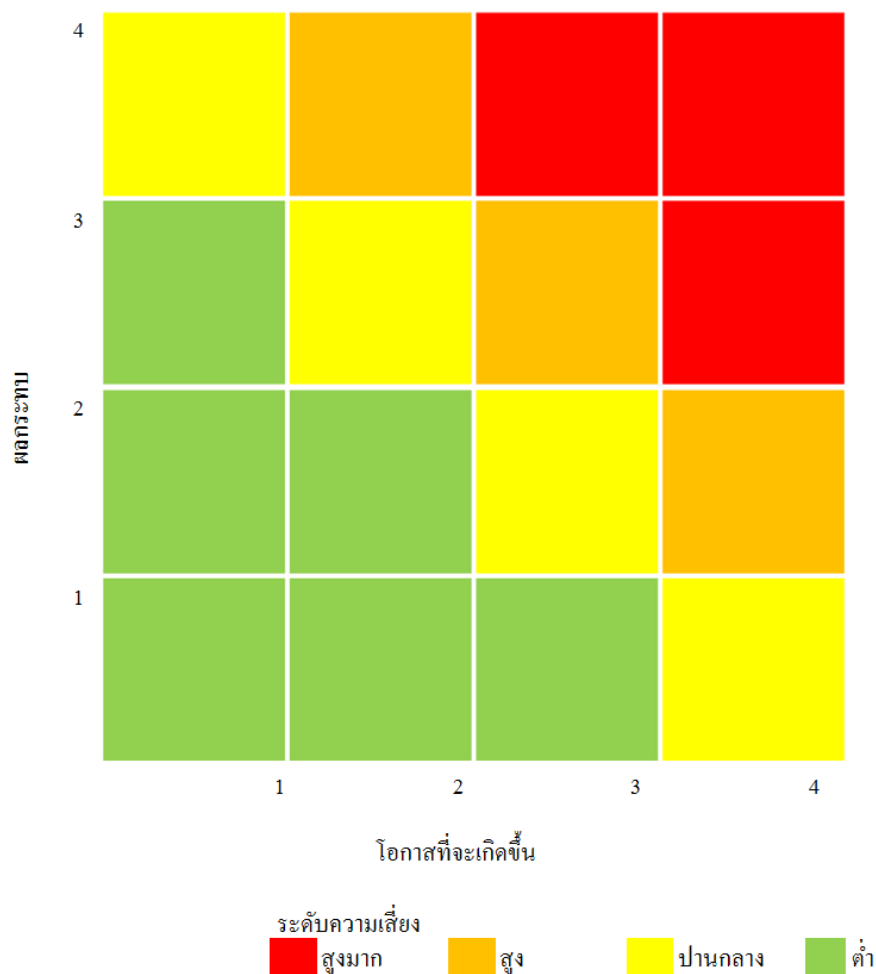
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของบริบทด้านสิทธิมนุษยชนตามที่ระบุไว้ในหัวข้อที่ 2 กับกิจกรรมทางธุรกิจต่างๆ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องคัดกรองประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน โดยพิจารณาถึงการมีส่วนเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมที่อาจก่อให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น หากในประเทศหนึ่งมีการรายงานเกี่ยวกับการใช้กำลังรักษาความปลอดภัยโดยภาครัฐในทางที่ผิด เนื่องจากประเด็นดังกล่าวอาจทำให้บริษัทมีความเสี่ยงที่จะอยู่ในฐานะผู้ร่วมกระทำความผิดในการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ หากไม่มีการดำเนินการใดๆ เพื่อแก้ไขสถานการณ์

3.2 ระบุ/ประเมินสิทธิในระดับบุคคลในพื้นที่ปฏิบัติการ

การระบุสิทธิมนุษยชนในระดับบุคคลพิจารณาจากประเด็นในระดับพื้นที่ปฏิบัติการตามหัวข้อที่ 3.1 เช่น สิทธิในระดับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ค้าและผู้รับเหมาอาจเกี่ยวข้องกับสิทธิในการคุ้มครองเด็ก และสิทธิในการทำงานในสถานะที่เป็นธรรมและเหมาะสม หรือสามารถศึกษาได้จากเอกสาร **Guide to Human Rights Impact Assessment and Management (HRIAM)** ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (**International Finance Corporation – IFC**)

4 การประเมินค่าความเสี่ยง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 2 ประการ ได้แก่ ผลกระทบ (**Impact**) และโอกาสที่จะเกิดขึ้น (**Likelihood**) โดยการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในขั้นตอนการดำเนินงานฉบับนี้เน้นการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนทั้งทางตรงและทางอ้อม จากนั้นจึงนำองค์ประกอบทั้งสองมาพิจารณาร่วมกันเพื่หาระดับความเสี่ยง (**Level of Risk**) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับสูงมาก สูง กลาง และต่ำ ดังรูปด้านล่าง

เกณฑ์การประเมินระดับของผลกระทบและ โอกาสที่จะเกิดขึ้น สามารถแบ่งได้ ดังนี้

เกณฑ์การประเมินผลกระทบ:	
สูงมาก (4)	- ผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนส่งผลกระทบในวงกว้างหรือส่งผลกระทบต่อกลุ่มประชากร ที่เกินกว่าขอบเขตของพื้นที่ปฏิบัติการ - บริษัทไม่สามารถควบคุมหรือบรรเทาผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อฟื้นฟูให้ผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนได้สิทธิ นั้นกลับคืนมาได้ - ผลกระทบ / เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิมนุษยชนมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน ภายนอกที่เป็นอิสระ และมีความน่าเชื่อถือ เพื่อไกล่เกลี่ยปัญหาร่วมกับบริษัท
สูง (3)	- บริษัทมีความสนใจในการให้ความช่วยเหลือ หรือ ให้การสนับสนุนการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการละเมิดด้านสิทธิ มนุษยชน (Legal Complicity) - ผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่เป็นผลจากการดำเนินงานของบริษัทหรือสายโซ่อุปทานของบริษัท ส่งผลกระทบต่อ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ปฏิบัติการ - บริษัทมีความขัดแย้งด้านสิทธิมนุษยชนกับกลุ่มเสี่ยง (Vulnerable Group)

ปานกลาง (2)	▪ บริษัทได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการละเมิดด้านสิทธิมนุษยชนโดยหน่วยงานอื่น (Non-legal Complicity) ▪ บริษัทไม่สามารถตอบสนองต่อข้อกังวลที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิมนุษยชนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในหรือภายนอกได้
ต่ำ (1)	▪ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากข้อกังวลด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้รับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในหรือภายนอกได้รับการป้องกันแก้ไข โดยกลไกการจัดการข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพของบริษัท
เกณฑ์การประเมินโอกาสที่จะเกิดขึ้น:	
▪ สูง (4): เหตุการณ์เกิดขึ้นภายในพื้นที่ปฏิบัติการหลายครั้งต่อปี (>25%) ▪ ปานกลาง (3): เหตุการณ์เกิดขึ้นในพื้นที่ปฏิบัติการเป็นครั้งคราว (10-25%) ▪ น้อย (2): เหตุการณ์เกิดขึ้นในพื้นที่ปฏิบัติการน้อยมาก แต่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น (1-10%) ▪ น้อยมาก (1): เหตุการณ์เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมที่เป็นประเภทเดียวกับพื้นที่ปฏิบัติการ แต่เหตุการณ์ดังกล่าวมีความเป็นไปได้น้อยที่จะเกิดขึ้นกับพื้นที่ปฏิบัติการ (<1%)	

5 การระบุการควบคุมและบรรเทาความเสี่ยง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระบุแนวทาง/มาตรฐาน/มาตรการด้านสิทธิมนุษยชนที่มีอยู่ (เช่น นโยบาย แนวปฏิบัติ คู่มือ กระบวนการ เป็นต้น) ที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ปฏิบัติการที่มีความเสี่ยงตามผลการประเมินในหัวข้อที่ 4 เพื่อลดความโอกาสและความรุนแรงของเกิดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้น โดยวิธีการควบคุมและบรรเทาความเสี่ยงดังกล่าวอาจเป็นแนวทางที่ใช้ในระดับองค์กรหรือระดับปฏิบัติการ

6 การประเมินค่าความเสี่ยงคงเหลือ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประเมินผลความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (**Residual Risk**) โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพในการจัดการความเสี่ยงตามหัวข้อที่ 5 ทั้งนี้ หากความเสี่ยงที่เหลืออยู่มีระดับความเสี่ยงปานกลางหรือสูงกว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องจัดทำแผนการจัดการเพิ่มเติมเพื่อบรรเทาความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

7 การติดตามและทบทวน

ในกรณีที่มีความเสี่ยง (ภายหลังมีมาตรการควบคุม) อยู่ในระดับปานกลางหรือระดับสูง หน่วยงานที่รับผิดชอบ (**Subject Matter Expert: SMEs**) หรือหน่วยงานบริหารจัดการความยั่งยืน (**SM**) ของแต่ละบริษัท มีหน้าที่แจ้งให้โครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบง.) หรือคณะกรรมการบริหารความร่วมมือการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (**SAC**) ทราบและพิจารณามาตรการที่จำเป็นเพิ่มเติมต่อไป รวมถึงการติดตามและทบทวนเพื่อให้มั่นใจถึงประสิทธิภาพของแนวทางการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่

การรวบรวมและทบทวนรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Risk Register)

การรวบรวมและทบทวนรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน(Human Rights Risk Register) ดำเนินการในกรณีมีความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในกลุ่มธุรกิจใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงในระดับหน่วยงาน/โครงการ รวมทั้ง กรณีที่เกิดประเด็นสำคัญด้านสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น (Human Right Incident)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรติดตามปัจจัยที่อาจมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผลการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อระบุและป้องกันผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยเหล่านี้ ปัจจัยที่ควรติดตาม ได้แก่

- การเปลี่ยนแปลงและ/หรือประสิทธิภาพของแนวทาง / มาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนของบริษัท เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวสามารถมีผลต่อความเสี่ยงคงเหลือ
- ความสอดคล้องกับกฎระเบียบ เนื่องจากเป็นส่วนช่วยในการป้องกันผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศที่มีการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ เนื่องจากอาจมีประเด็นใหม่หรือประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วน ซึ่งที่มีผลต่อความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนของบริษัท
- การเปลี่ยนแปลงของกิจกรรมทางธุรกิจ / อุตสาหกรรม เนื่องจากแต่ละกิจกรรม/อุตสาหกรรม มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่แตกต่างกัน

เพื่อให้มั่นใจถึงประสิทธิภาพของแนวทางการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรติดตามผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนของตน ไม่ว่าจะเป็นระดับความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนอยู่ในระดับใดก็ตาม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรายงานให้ผู้บังคับบัญชาภายในหน่วยงานทราบถึงความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนที่อยู่ในระดับสูงและสูงมาก เพื่อให้รับทราบและสามารถวางแผนการป้องกันที่เหมาะสม

ในการจัดทำการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนพร้อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนเป็นประจำทุกปีหรือตามความจำเป็น เช่น ในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิมนุษยชน กิจกรรมทางธุรกิจ และแนวทาง/มาตรฐาน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทได้พิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนเมื่อประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในระดับองค์กร ดังตัวอย่างรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน(Human Rights Risk Register) ดังนี้

1.กิจกรรม*	2.ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน	3.คำอธิบายเกี่ยวกับผลกระทบ	4.ความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน	5.สิทธิมนุษยชน/มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง	6.มาตรการป้องกันและบรรเทา	7.ความเสี่ยงที่เหลืออยู่	8.มาตรการเพิ่มเติม
การบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัย							
การจ้างงานเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยซึ่งกลุ่ม ปตท. ต้องใช้กองกำลังรักษาความปลอดภัยในการดำเนินงาน	การใช้กำลังเกินกว่าเหตุ การข่มขู่ การประทุษร้ายของชุมชนหรือการต่อต้านรูปแบบอื่นๆ การละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ การร่วมกระทำความคิดในการละเมิดสิทธิมนุษยชน	มีโอกาสดังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยใช้กำลังเกินกว่าเหตุในการปราบปรามชุมชนหรือถูกจ้างที่มาประท้วง เช่น หากการประท้วงบานปลายเข้าสู่การใช้ความรุนแรงและมีกองกำลังรักษาความปลอดภัยที่จะตอบสนองต่อกลุ่มผู้ต่อต้าน กลุ่ม ปตท. มีโอกาสร่วมในการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น กองกำลังรักษาความมั่นคงของรัฐ (ตำรวจ ทหารในท้องถิ่น) ใช้ความรุนแรงแก้ไขการชุมนุมประท้วง ข่มขู่การสลายผู้ชุมนุมแพร่กระจายทางสื่อและส่งผลต่อบริษัทได้	ผลกระทบ: 4 โอกาสการเกิด: 3 ความเสี่ยง: สูง	สิทธิในชีวิตเสรีภาพและการรักษาความปลอดภัยของบุคคล เสรีภาพจากการกระทำที่โหดร้าย เสรีภาพในการชุมนุม สิทธิเสรีภาพจากการจับกุมโดยพลการ/ ถูกเนรเทศ สิทธิของบุคคลจากการถูกคุมขัง และได้รับการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพ	จรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (และผลกระทบหากมีการละเมิดเกิดขึ้น) การฝึกอบรมสำหรับกองกำลังรักษาความปลอดภัย (เกี่ยวกับพฤติกรรมและการตอบสนองที่เหมาะสม) ตรวจสอบประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย		

หมายเหตุ: *ตัวอย่างรายงานความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชน(Human Rights Risk Register) ประกอบด้วยการพิจารณาภาพรวมของกิจกรรมต่างๆ ที่จัดทำโดยกลุ่ม ปตท. และการระบุความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนโดยมีขั้นตอนประกอบด้วย:

1. การกำหนดกิจกรรมที่สำคัญของ กลุ่ม ปตท.
2. การกำหนดประเด็นสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่สำคัญของ กลุ่ม ปตท.
3. การกำหนดผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่สำคัญเหล่านี้
4. การประเมินค่าความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์การประเมินระดับของผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดขึ้น
5. การพิจารณาความเกี่ยวข้อง และมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนที่ใช้บังคับ
6. การกำหนดมาตรการบรรเทาผลกระทบต่างๆ ที่ใช้ดำเนินการลดผลกระทบ
7. ความเสี่ยงที่เหลือจะถูกกำหนดเมื่อมีการดำเนินการตามมาตรการบรรเทาผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน และการประเมินตนเอง
8. การพัฒนาการเพิ่มเติมเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ภาคผนวก ค ตัวอย่างรายการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน

การดำเนินธุรกิจในประเทศ ภูมิภาค หรือพื้นที่ใหม่ หรือการเข้าร่วมธุรกิจใหม่ ควรมีการตรวจสอบ และวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน โดยใช้รายการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Due Diligence Checklist) โดยตัวอย่างรายการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Due Diligence Checklist) มีดังนี้

รายการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Due Diligence Checklist)	ผลการตรวจสอบ	
	ใช่ (Yes)	ไม่ (No)
1. สถานการณ์ทั่วไปในประเทศ / ภูมิภาค (ซึ่งได้จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ):		
1.1 มีปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศ / ภูมิภาค / พื้นที่ของโครงการ หรือไม่ (ศึกษาจากรายงานซึ่งจัดทำโดยโดยสหประชาชาติ (United Nations) องค์การนิรโทษกรรมสากล (Amnesty International) รายงานภาพรวมของโลกประจำปีเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน (Human Rights Watch) องค์การอินเตอร์เนชันแนลไครซิสกรุป (International Crisis Group))		
2. ความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ปตท. (ศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิ ซึ่งได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม)		
2.1 แผนการดำเนินงานกิจกรรม/ โครงการของกลุ่ม ปตท. ขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือกลุ่ม (เช่น ชนเผ่า บริษัทพันธมิตร) ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่ามีส่วนร่วมในการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่		
2.2 กลุ่ม ปตท. ได้รับผลประโยชน์ (ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม) จากการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยคู่สัญญาในการว่าจ้างหรือไม่		
3. การเลือกคู่ค้าทางธุรกิจ		
3.1 พันธมิตรทางธุรกิจที่ได้รับคัดเลือก มีนโยบาย ความมุ่งมั่น กระบวนการ และวิธีการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชนในเรื่องต่างๆ เช่น พนักงาน (สิทธิแรงงาน) สังคม ชุมชน (สิทธิชุมชน) สายโซ่อุปทาน สิ่งแวดล้อม ฯลฯ หรือไม่		
3.2 พันธมิตรทางธุรกิจที่ได้รับคัดเลือก มีประวัติการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่		
3.3 พันธมิตรทางธุรกิจที่ได้รับการคัดเลือกมีนโยบายสิทธิมนุษยชนหรือไม่ หากไม่มีให้พิจารณาว่า พันธมิตรทางธุรกิจที่ได้รับการคัดเลือกมีหลักฐานอื่นๆ ที่แสดงถึงความมุ่งมั่นในการเคารพสิทธิมนุษยชนขึ้น		

พื้นฐานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องหรือไม่		

หมายเหตุ: ตัวอย่างปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนในประเทศ / ภูมิภาคสามารถหาได้จากแหล่งต่างๆ เช่น องค์กร Human Rights Watch ฐานข้อมูลใน
เว็บไซต์ Business & Human Rights Resource Center (<https://business-humanrights.org/en/corporate-legal-accountability/case-profiles/legal-case-map>)

ภาคผนวก ง ตัวอย่างการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนและรายการประเมินตัวเองด้านสิทธิมนุษยชน

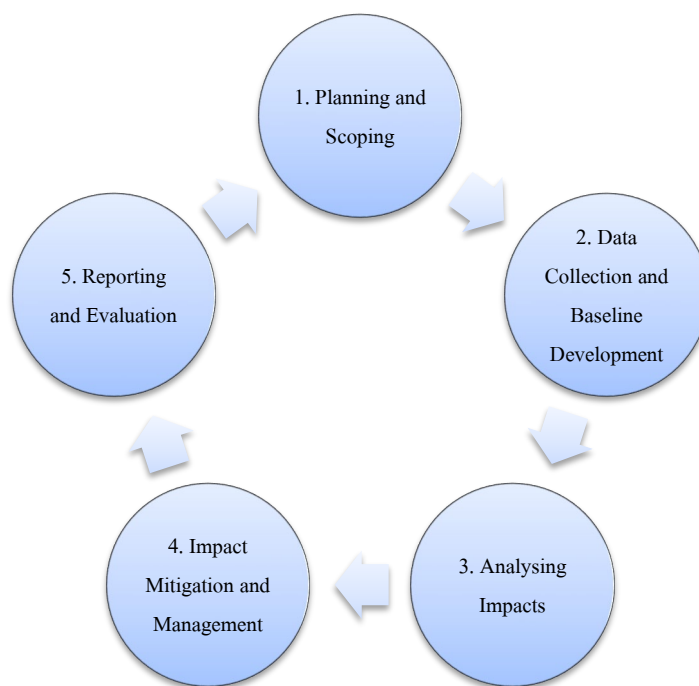
การประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน (HRIA) ถูกนำมาใช้เพื่อให้หน่วยธุรกิจใหม่ สามารถบ่งชี้ มีระบบการบริหาร และตรวจสอบผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ HRIA จะดำเนินการในกรณีที่มีความแตกต่างของ กิจกรรมการผลิตและหน่วยธุรกิจที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนสามารถรวมเข้ากับการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพ (ESHIA) ซึ่ง อุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซใช้ในการประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการและกิจกรรม แต่ถ้ามีความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนสูงและถูกระบุในรายงาน ESHIA ก็จะต้องมีการดำเนินการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนแยกต่างหาก

HRIA จะต้องดำเนินการเมื่อโครงการหรือการดำเนินการอยู่ในสภาพแวดล้อมการทำงานมีความเสี่ยงสูงในการละเมิดสิทธิมนุษยชน ได้แก่

- โซนความขัดแย้ง (Conflict zone) คือ สถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่โครงการ ซึ่งมักเกิดขึ้นจากการละเลยในเรื่องการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน
- การกำกับดูแลที่อ่อนแอ (Weak governance) รวมถึงข้อกล่าวหาที่เกิดขึ้นในอดีตหรือปัจจุบันเกี่ยวกับการดิดินบน และการทุจริต โดยการกำกับดูแลดังกล่าว ประกอบด้วยความสามารถของรัฐบาลที่จะส่งมอบบริการสาธารณะ รวมทั้ง การบริการด้านสุขภาพ การศึกษาและสวัสดิการ ที่มีความจำเป็นต่อสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม
- ความไม่สอดคล้องตรงกันระหว่างการปฏิบัติในท้องถิ่นและมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมทั้ง การปฏิบัติทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ขัดต่อมาตรฐานสิทธิมนุษยชน
- กรณีความขัดแย้งของแต่ละกลุ่มชนที่ไม่พอใจเหตุการณ์ในอดีต (Legacy issues) ซึ่งรวมถึงข้อกล่าวหาในอดีตหรือปัจจุบันของการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ใกล้หรือติดกับการดำเนินการ เช่นเดียวกับข้อกล่าวหาในเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนในท้องถิ่นโดยองค์กรพันธมิตร (เช่น คู่ค้าทางธุรกิจ ผู้รับเหมา เป็นต้น)

ขั้นตอนการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Impact Assessment) สรุปได้ดังนี้

1. การวางแผนและกำหนดขอบเขตการประเมิน (Planning and Scoping)

ขั้นตอนแรกของการประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชนนั้นควรมีการกำหนดขอบเขตการประเมิน ขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้บริหารระดับสูงรับทราบถึงแนวโน้มของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ โดยข้อมูลต่างๆ เหล่านี้จะแสดงถึงขอบเขตของการเก็บข้อมูลพื้นฐานและการประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

2. การเก็บข้อมูลพื้นฐาน (Data Collection and Baseline Development)

รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานจะช่วยให้เข้าใจสถานการณ์ทางด้านสิทธิมนุษยชนโดยทั่วไปของพื้นที่นั้นๆ ซึ่งจะอธิบายแนวโน้มผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลง การตรวจสอบและการเข้าถึง ตารางด้านล่างแสดงรายละเอียดสถานการณ์ทางด้านสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ปฏิบัติการนั้นๆ

ข้อมูลพื้นฐาน	รายละเอียด
สถานการณ์ของประเทศนั้นๆ (Existing country situation)	รายละเอียดข้อมูลสถานการณ์ทางด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศที่เข้าไปดำเนินธุรกิจควรรวบรวมไว้เป็นข้อมูลพื้นฐานอ้างอิง โดยครอบคลุมข้อกล่าวหาทางด้านสิทธิมนุษยชนต่างๆ ที่เกิดขึ้น เช่นเดียวกับพื้นที่ที่เกิดข้อขัดแย้ง พื้นที่ที่ภาครัฐดูแลไม่ทั่วถึง และ/หรือ พื้นที่ที่ไม่มีการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้เข้าใจสถานการณ์ทางด้านสิทธิมนุษยชนที่ซับซ้อนของพื้นที่นั้นๆ และรวมไปถึงโอกาสการร่วมกระทำความผิดในการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
กรอบกฎระเบียบ (Regulatory framework)	ข้อมูลทางด้านการกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนของประเทศนั้นๆ ควรรวบรวมไว้เป็นข้อมูลพื้นฐาน โดยครอบคลุมถึงข้อตกลงที่ประเทศนั้นๆ ลงนาม

ข้อมูลพื้นฐาน	รายละเอียด
ชุมชนท้องถิ่น (Local communities)	ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุมชนท้องถิ่นที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการควรรวบรวมไว้เป็นข้อมูลพื้นฐาน โดยภาพรวมของข้อมูลชุมชนท้องถิ่นควรครอบคลุมประเด็นดังนี้ ▪ ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประชากร เช่น จำนวนประชากร จำนวนกลุ่มผู้ด้อยโอกาส เชื้อชาติและศาสนา เป็นต้น ▪ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและบริการชุมชน เช่น การเข้าถึงน้ำและการสุขาภิบาล บริการด้านสุขภาพ เป็นต้น ▪ คำนวณชี้วัดการดำรงชีวิต เช่น อัตราการว่างงาน ระดับรายได้ อุตสาหกรรมและการจ้างงาน เป็นต้น ▪ การถือครองที่ดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้มการตั้งถิ่นฐานใหม่ที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ควรรวบรวมข้อมูลทางด้านการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อโครงการและความกังวลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
บริบททางวัฒนธรรม (Cultural context)	บริบททางวัฒนธรรมควรรวบรวมไว้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงหลักฐานที่จับต้องได้และหลักฐานที่จับต้องไม่ได้ในพื้นที่นั้นๆ และรวมถึงกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากบริบททางวัฒนธรรม
ข้อขัดแย้งในพื้นที่ต่างๆ (Legacy issues)	ในหลายประเทศ การดำเนินธุรกิจชุมชนอาจถูกตั้งข้อกล่าวหาว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งข้อขัดแย้งต่างๆ เหล่านี้ควรรวบรวมไว้เป็นข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่นั้นๆ เพื่อไม่ให้เกิดกรณีข้อผิดพลาดเช่นเดียวกับที่เคยเกิดขึ้นกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ ในอดีต

โดยทั่วไปแล้ว ข้อมูลพื้นฐานนั้นมาจากการรวบรวมข้อมูล 2 ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ 1: การศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะจากแหล่งต่างๆ โดยรวมถึงข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐและอื่นๆ
- ระยะที่ 2: การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งเป็นการสุ่มเก็บข้อมูล

3. การประเมินผลกระทบ (Analysing Impacts)

การคาดการณ์ผลกระทบนั้นต้องพิจารณาตามประเด็นดังต่อไปนี้

- โครงการอาจส่งผลโดยตรงต่อชุมชนท้องถิ่น โดยควรคำนึงถึงความเสี่ยงของผลกระทบที่มีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ด้อยโอกาส เช่น ผู้ยากไร้ หัวหน้าครัวเรือนที่เป็นผู้หญิง ชนพื้นเมือง เป็นต้น
- ผลกระทบของโครงการที่กระทบโดยตรงต่อแรงงาน
- ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นผ่านสายโซ่อุปทานของโครงการ ซึ่งส่งผลให้องค์กรเผชิญปัญหาซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งถือเป็นการร่วมกระทำความผิดในการละเมิดสิทธิมนุษยชน (Complicity)
- ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานของพนักงาน และ/หรือ พนักงานรักษาความปลอดภัย

การประเมินระดับของผลกระทบนั้นยึดหลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงทางด้านสิทธิมนุษยชน (ภาคผนวก ข) สำหรับผลกระทบที่มีระดับปานกลางถึงสูงมากนั้น โครงการต้องมีมาตรการเพื่อควบคุมและบรรเทาผลกระทบต่างๆ เหล่านี้ อย่างไรก็ตามการอ้างอิงระดับการให้คะแนนความเสี่ยงทางด้านสิทธิมนุษยชนมีรายละเอียดแตกต่างกันไปตามลักษณะของผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดผลกระทบนั้นๆ

4. มาตรการการจัดการผลกระทบ (Impact Mitigation and Management)

หลังจากการประเมินผลกระทบแล้ว ควรดำเนินการเพื่อหามาตรการในการจัดการผลกระทบต่างๆ ดังกล่าว โดยมุ่งเน้นการบรรเทาและลดผลกระทบเชิงลบให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดและเสริมสร้างผลกระทบเชิงบวกที่อาจจะเกิดขึ้น มาตรการที่ได้พัฒนาขึ้นจะนำมาใช้กับโครงการที่ประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชนอยู่ในระดับปานกลางหรือระดับสูงมาก โดยรายละเอียดมาตรการที่ประสบผลสำเร็จในการบรรเทาผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชนในภาคธุรกิจ เมื่อหน่วยงานได้มีการนำมาตรการดังกล่าวไปปฏิบัติแล้วควรมีการติดตามตรวจสอบและทบทวนแผนการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด หลังจากการดำเนินการประเมินผลกระทบทางด้านสิทธิมนุษยชนขั้นตอนต่างๆ แล้ว ผลกระทบนั้นๆ ควรได้รับการประเมินอีกครั้งเพื่อให้ทราบถึงผลกระทบที่ยังคงเหลืออยู่ (Residual impact)

5. การรายงาน และทบทวนแผนการดำเนินงาน (Reporting and Evaluation)

ความเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่สำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน สำหรับการพัฒนาหน่วยธุรกิจใหม่ หรือการเพิ่มเติมรายละเอียดโครงการที่มีอยู่เดิมจะถูกรายงานไปยังโครงการบริหารจัดการความยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (คบง.) หรือคณะกรรมการบริหารความร่วมมือการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนกลุ่ม ปตท. (SAC) พิจารณา และปรับปรุงรายการความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในภาพรวม (Human Rights Risk Register)

รายการของดัชนีชี้วัดในการตรวจสอบประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน การติดตามและการประเมินผลแผนงาน จะถูกดำเนินการและระบุไว้ในกระบวนการบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน โดยดัชนีชี้วัดจะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผล (Effectiveness) ของกระบวนการและสนับสนุนโอกาสในการพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ บริษัทและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (รวมถึงผู้ค้า ผู้รับเหมา และคู่ค้าทางธุรกิจอื่นๆ) จำเป็นต้องทำรายการประเมินตัวเองด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Self-assessment Checklist) ดังตัวอย่างในตารางนี้

รายการประเมินตัวเองด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Self-assessment Checklist)	ผลการ ตรวจสอบ (ใช่/ไม่ใช่)	การควบคุม	ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
พนักงาน (สิทธิแรงงาน)			
สภาพการทำงาน			
นำมาตรฐานของบริษัท (Corporate Standards) และข้อกำหนดในการจ้างงานไปประยุกต์ใช้			
กลไกการรับเรื่องร้องทุกข์ของแรงงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ			
เสรีภาพในการสมาคมและการเจรจาต่อรอง			
สื่อสารกับพนักงาน หรือผู้แทนพนักงาน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสภาพการทำงานที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบที่สำคัญ เพื่อแจ้งให้ผู้แทนพนักงาน ร่วมกันตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น			
ไม่ขัดขวางการเข้าร่วมสมาคมของพนักงาน (เช่น การจัดตั้งสหภาพแรงงาน) หรือการเข้าร่วมการชุมนุม โดยการขู่ไล่หรือกีดกัน หรือการคุกคามใดๆ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม			
แรงงานบังคับ			
ถ่ายทอดการปฏิบัติให้กับผู้ค้าที่เกี่ยวข้องและผู้รับเหมาเพื่อรับทราบ			

รายการประเมินตัวเองด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Self-assessment Checklist)	ผลการ ตรวจสอบ (ใช่/ไม่ใช่)	การควบคุม	ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
และปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรในเรื่องการบังคับใช้ แรงงาน			
แรงงานเด็ก			
สื่อสารนโยบาย ข้อกำหนด และมาตรฐานแรงงานกับผู้ค้าและ ผู้รับเหมาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รับทราบ และนำไปเป็นแนวทางในการ ปฏิบัติ			
สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ			
ดำเนินการตามนโยบาย มาตรฐาน และแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของบริษัท			
จัดทำบันทึกด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัย รวมถึงการประเมิน อุบัติเหตุ และปัญหาด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัย เพื่อทำ การวิเคราะห์ และควบคุม			
ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์/เครื่องมือในการป้องกันที่เหมาะสมกับระดับ ความเสี่ยง (เช่น อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล, ชุดปฐมพยาบาลและ อื่นๆ)			
การเลือกปฏิบัติในการทำงาน			
ให้ความช่วยเหลือ ปกป้อง และส่งเสริมการไม่เลือกปฏิบัติสำหรับ กลุ่มเสี่ยง เช่น การจัดสถานที่ทำงานสำหรับคนพิการ, การส่งเสริม การจ้างงานเยาวชนและผู้สูงอายุ			
สังคม ชุมชน (สิทธิชุมชน)			
มาตรฐานการครองชีพและคุณภาพชีวิต			
ตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงานหรือผลกระทบอย่างต่อเนื่อง			
ร่วมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหามาตรฐาน การครองชีพ และคุณภาพชีวิตเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหที่เหมาะสม			
สุขภาพและความปลอดภัยในชุมชน			
ตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงาน หรือผลกระทบอย่าง สม่ำเสมอ			
สร้างการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเทศที่เข้าไปดำเนิน ธุรกิจ รวมทั้งองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อหารือเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ และความปลอดภัยในชุมชน รวมถึงแนวทางในการแก้ปัญหา			
การมีส่วนร่วมของชุมชน			
ดำเนินการตามมาตรฐาน แนวทาง และขั้นตอนการปฏิบัติของบริษัท เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ภายใน พื้นที่การดำเนินงาน			
ตรวจสอบให้มั่นใจว่าบริษัทสร้างการมีส่วนร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียครบทุกกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ (เช่น ชนพื้นเมือง)			
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน และแจ้งเกี่ยวกับผลกระทบและสิทธิ ประโยชน์ของการดำเนินงานเพื่อตกลงวิธีแก้ไขปัญหาร่วมกัน			

รายการประเมินตัวเองด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Self-assessment Checklist)	ผลการ ตรวจสอบ (ใช่/ไม่ใช่)	การควบคุม	ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
มรดกทางวัฒนธรรม			
ดำเนินมาตรการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมตามแนวทางที่บริษัทกำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องตามหลักการพื้นฐานทั้งในระดับประเทศและระดับสากล			
แจ้งและตรวจสอบให้แน่ใจว่าผู้รับเหมาหรือผู้ค้าตระหนักถึงความสำคัญและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของบริษัทและปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด			
ชนกลุ่มน้อยรวมทั้งชนพื้นเมือง			
พัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมกับกลุ่มที่เฉพาะเจาะจง เช่น ชนกลุ่มน้อย (รวมถึงชนพื้นเมือง) ในพื้นที่ที่มีการดำเนินงาน และต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการพิจารณามุมมองของชุมชนพื้นเมืองในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ของบริษัท และต้องมั่นใจว่าชุมชนเหล่านั้นมีความเข้าใจในกิจกรรม และการดำเนินการของบริษัท			
ในกรณีที่มีชนพื้นเมืองในพื้นที่การดำเนินงาน ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีบริษัทที่มีความเข้าใจบริบท และสภาพแวดล้อมหรือความเชื่อทางวัฒนธรรมของชนพื้นเมืองเหล่านั้นก่อนที่จะสร้างการมีส่วนร่วมร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนี้			
การโยกย้ายถิ่นฐาน			
นำแนวทางในการปฏิบัติ มาตรฐาน และขั้นตอนการดำเนินงานของบริษัทไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ			
พัฒนาวิธีการตรวจสอบ และมาตรการบรรเทาผลกระทบอย่างต่อเนื่อง			
สายโซ่อุปทาน			
การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ค้า			
ชี้แจงให้ผู้ค้าในระดับปฏิบัติการรับทราบ และปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องตามมาตรฐานของบริษัท และกฎหมายแรงงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ว่าด้วยเรื่องสิทธิแรงงาน			
จรรยาบรรณของผู้ค้า			
ชี้แจงให้ผู้ค้าในระดับปฏิบัติการรับทราบ และปฏิบัติตามจรรยาบรรณหรือแนวทางปฏิบัติที่ดีของผู้ค้า			
ความมั่นคงปลอดภัย			
การบริหารจัดการความมั่นคง ปลอดภัย			
ดำเนินการตามมาตรฐานแนวทางและ/หรือขั้นตอนของบริษัทเกี่ยวกับการบริหารจัดการความมั่นคง ปลอดภัย			
ตรวจสอบการเตรียมการรักษาความปลอดภัย			
กำหนดให้ผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัย รายงานปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน โดยใช้กระบวนการของการรายงานของบริษัท			
การฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัย			

รายการประเมินตัวเองด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Self-assessment Checklist)	ผลการ ตรวจสอบ (ใช่/ไม่ใช่)	การควบคุม	ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
จัดอบรมให้กับผู้ให้บริการรักษาความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง			
สิ่งแวดล้อม			
การบริหารจัดการน้ำ			
นำแนวทาง มาตรฐานและกระบวนการทำงานของบริษัทที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารจัดการน้ำมาประยุกต์ใช้			
ติดตามและรายงานปริมาณการใช้น้ำ การระบายน้ำ และคุณภาพของ แหล่งน้ำในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง			
ผลกระทบของมลพิษ			
นำมาตรการการป้องกัน และบรรเทาโดยการให้เทคโนโลยีที่ เหมาะสมมาช่วยลดผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ และสิ่งแวดล้อม			
ติดตามและรายงานการปล่อยมลพิษทุกประเภทที่เป็นผลมาจากการ ดำเนินงานของบริษัท			
การจัดการของเสียและวัตถุอันตราย			
ใช้แนวทาง ขั้นตอน และมาตรฐานในการกำจัดของเสียของบริษัท ที่ สอดคล้องตามข้อกำหนด และกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ			
ประเมินและรายงานแหล่งที่มาของของเสียอย่างสม่ำเสมอ กำหนด แผนการดำเนินการแก้ไขในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับการจัดการ ของเสีย			
การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ			
ปฏิบัติตามความมุ่งมั่น แนวทาง คู่มือ และกระบวนการของบริษัทใน การบริหารจัดการผลกระทบด้านความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ ปฏิบัติการและชุมชนโดยรอบ			
ระบุ ประเมินและบรรเทาผลกระทบด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน ครอบคลุม วงจรการดำเนินงานทั้งหมด รวมถึงประเมินผลกระทบด้าน สิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด			
ประเมินประสิทธิผลในการบรรเทาผลกระทบและมาตรการป้องกัน ในพื้นที่นั้นๆ			
ติดตามความหลากหลายทางชีวภาพและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก การดำเนินกิจกรรมของบริษัท			
การบริหารจัดการพลังงาน			
นำแนวทาง มาตรฐานและกระบวนการทำงานของบริษัทที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารจัดการพลังงานมาประยุกต์ใช้			
ติดตามและรายงานปริมาณการใช้พลังงาน ได้แก่ ไฟฟ้า เชื้อเพลิง และ อื่นๆ อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ			
ลูกค้าและผู้บริโภค (สิทธิผู้บริโภค)			
สุขภาพและความปลอดภัยของลูกค้า และผู้บริโภค			
ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและบรรเทาผลกระทบเพื่อให้เกิดความ ปลอดภัยต่อสุขภาพของลูกค้า และผู้บริโภค รวมถึงการดูแลผลิตภัณฑ์			

รายการประเมินตัวเองด้านสิทธิมนุษยชน (Human Rights Self-assessment Checklist)	ผลการ ตรวจสอบ (ใช่/ไม่ใช่)	การควบคุม	ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ติดตามและรายงานการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันด้านความปลอดภัย รวมทั้งกลไกการถอดถอนและการเรียกคืนผลิตภัณฑ์ในกรณีที่เกิดพบในภายหลังว่าอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อด้านสุขภาพและความปลอดภัย			
ความเป็นส่วนตัวของข้อมูล			
ปกป้องความเป็นส่วนตัวของข้อมูลของลูกค้า และผู้บริโภคร่วม วิธีการป้องกันที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ			
ติดตามและรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและการรักษา ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลลูกค้า และผู้บริโภคร่วม			